

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Hodnocení veřejných zakázek městem Příbor

The Assessment of Public Contracts by the Town of Příbor

Student: Iveta Kretková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Martina Halásková, Ph.D.

Ostrava 2013

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Iveta Kretková**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Specializace: 02 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Hodnocení veřejných zakázek městem Příbor**
The Assessment of Public Contracts by the Town of Příbor

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Veřejné zakázky ve veřejné správě
 3. Analýza vybraného segmentu veřejných zakázek
 4. Zhodnocení veřejných zakázek zadávaných městem Příbor
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- JURČÍK, Radek. *Zákon o veřejných zakázkách: komentář*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012. 832 s. ISBN 978-80-7179-222-2.
- OCHRANA, František. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky: Jejich tvorba, hodnocení a kontrola*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 219 s. ISBN 978-80-7357-644-8.
- RAUS, David. *Zadávaní veřejných zakázek: Judikatura s komentářem*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 420 s. ISBN 978-80-7357-658-5.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

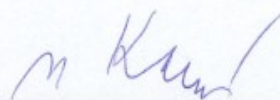
Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Martina Halásková, Ph.D.**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 10.05.2013

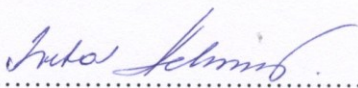
doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.“

V Ostravě dne 24.dubna 2013

.....

Iveta Kretková

OBSAH

1.	ÚVOD	5
2.	VEŘEJNÉ ZAKÁZKY VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ	7
2.1	Zabezpečování veřejných potřeb	7
2.1.1	Spolupráce veřejného a soukromého sektoru	8
2.1.2	Zajišťování veřejných potřeb veřejnou zakázkou	9
2.2	Základní principy uplatňované ve veřejných zakázkách	10
2.3	Legislativní vymezení oblasti veřejných zakázek v České republice	11
2.4	Nové povinnosti subjektů veřejné správy v oblasti veřejných zakázek	11
2.5	Veřejné zakázky a jejich členění	14
2.6	Typy zadavatelů veřejných zakázek v České republice	15
2.6.2	Požadavky veřejného zadavatele na kvalifikaci	17
2.6.3	Druhy zadávací řízení u veřejných zakázek	18
2.7	Hodnotící kritéria veřejných zakázek	19
2.7.1	Nejnižší nabídková cena	20
2.7.2	Ekonomická výhodnost nabídky	20
3.	ANALÝZA VYBRANÉHO SEGMENTU VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	23
3.1	Městský úřad Příbor	23
3.2	Rozbor veřejných zakázek odboru rozvoje města Příbor v období 2009 – 2011	25
3.2.1	Veřejné zakázky odboru rozvoje města podle použitého druhu zadávacího řízení	26
3.2.2	Veřejné zakázky odboru rozvoje města podle předpokládané hodnoty	27
3.3	Analýza veřejných zakázek odboru rozvoje města Příbor v letech 2009 – 2011	28
3.3.1	Analýza veřejných zakázek podle nejnižší nabídkové ceny	28
3.3.2	Analýza veřejných zakázek podle ekonomické výhodnosti nabídek	29
3.4	Proces posouzení a hodnocení veřejných zakázek odborem rozvoje města Příbor	31
3.5	Zdroje financování veřejných zakázek odboru rozvoje města Příbor	33
3.5.1	Zdroje financování veřejných zakázek odboru rozvoje města v roce 2009	34
3.5.2	Zdroje financování veřejných zakázek odboru rozvoje města v roce 2010	36
3.5.3	Zdroje financování veřejných zakázek odboru rozvoje města v roce 2011	37
4	ZHODNOCENÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK ZADÁVANÝCH MĚSTEM PŘÍBOR	39

4.1	Veřejné zakázky podle předmětu, předpokládané hodnoty a druhů zadávacích řízení	39
4.2	Hodnotící kritéria veřejných zakázek	41
4.3	Personální zajištění veřejných zakázek na odboru rozvoje města	43
4.4	Výdaje na veřejné zakázky odboru rozvoje v období 2009 - 2011	43
4.5	Úspory získané veřejnou soutěží	44
4.6	Zhodnocení zdrojů financování veřejných zakázek v období 2009 – 2011	46
4.7	Změny v zákoně o veřejných zakázkách účinné od 1.1.2014	48
5	ZÁVĚR.....	50
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	52
	SEZNAM ZKRATEK.....	54
	PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	
	SEZNAM PŘÍLOH	

1. ÚVOD

Tématem této bakalářské práce je hodnocení veřejných zakázek městem Příbor. Veřejné zakázky jsou jedním ze způsobů, prostřednictvím kterého dochází k alokaci veřejných zdrojů, a v tom spočívá také jejich významnost. Objem těchto zdrojů je důvodem zosílené pozornosti, která je této oblasti věnována. Důkladná znalost právní úpravy problematiky veřejných zakázek je proto více než potřebná, protože pouze v důsledku správné aplikace zákona budou prostředky daňových poplatníků vynakládány efektivně a transparentně, což je primární funkcí zákona o veřejných zakázkách (dále jen „zákon o VZ“).

Trh veřejných zakázek je pro každou zemi ekonomicky významný, a proto je žádoucí, aby tato problematika byla upravena zákonem. V českém právu je veřejným zakázkám věnována pozornost v samostatném zákoně č.137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, který byl již mnohokrát novelizován. Krátká perioda mezi jednotlivými novelizacemi zákona, byla zapříčiněna přijetím nových předpisů v oblasti veřejných zakázek v Evropské unii (dále jen „EU“) a následnou povinností implementovat tyto směrnice do českého právního řádu. Mezi nejvýznamnější důvody proč EU zasahuje do oblasti zadávání veřejných zakázek je jejich ekonomická významnost (11-13% hrubého domácího produktu všech členských zemí tvoří právě veřejné zakázky), odstranění diskriminace mezi místními či domácími subjekty a zahraničními dodavateli, výběr nejvhodnější nabídky z hlediska efektivnosti, což představuje získat za dané prostředky největší hodnotu, a samozřejmě boj proti korupci.¹

Cílem bakalářské práce je zhodnocení veřejných zakázek zadávaných odborem rozvoje města Příbor za období 2009 – 2011. Veřejné zakázky jsou hodnoceny podle druhů zadávacích řízení, předmětu a předpokládané hodnoty, hodnotících kritérií, personálního zajištění a zdrojů financování.

V bakalářské práci bude ověřována hypotéza, že většina veřejných zakázek zadávaných odborem rozvoje města Příbor je hodnocena podle základního hodnotícího kritéria – nejnížší nabídkové ceny.

¹ JURČÍK, Radek. *Zákon o veřejných zakázkách: komentář*. 3. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012, xviii, 832 s. Beckova edice komentované zákony., ISBN 978-807-1792-222, s.9-10.

V bakalářské práci jsou použity metody komparace, analýzy dokumentů a časových řad. Práce se zabývá rozbořem veřejných zakázek realizovaných daným odborem města Příbor v období let 2009 – 2011, doplněných o informace získané z Věstníku veřejných zakázek na základě oznámení o zadání zakázky městem Příbor v tomto období.

Druhá kapitola pojednává o veřejných zakázkách ve veřejné správě, vymezuje základní pojmy, jako jsou zadavatel, zadávací řízení, kritéria veřejných zakázek, atd. vymezených v zákoně č.137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v platném znění.

Třetí kapitola je již specificky zaměřena na veřejné zakázky zadané městem Příbor v období 2009 – 2011, které byly realizovány odborem rozvoje města Příbor. Podrobněji se zabývá veřejnými zakázkami z hlediska jejich členění dle předmětu, hodnoty, druhu řízení, hodnotících kritérií a financování z prostředků EU a státního rozpočtu.

Čtvrtá kapitola volně navazuje na kapitolu předcházející, kdy na základě získaných poznatků budou hodnoceny VZ odboru rozvoje města Příbor.

Bakalářská práce vychází z odborné knižní literatury zaměřené na veřejný sektor a veřejné zakázky, interních materiálů, výročních zpráv MěÚ Příbor a legislativy platné k 31.3.2013.

2. VEŘEJNÉ ZAKÁZKY VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

Veřejný sektor je významným prvkem národního hospodářství každého státu a jeho existence je jedním z důsledků selhávání trhu. Základním posláním veřejného sektoru je zabezpečování veřejných potřeb občanů na úrovni státu, regionů a municipalit. K tomuto účelu jsou nezbytné finanční zdroje, které jsou však svou povahou (tím že jsou získávány z daní) omezené a tudíž vzácné.

Tato jejich omezenost, nebo vzácnost je také důvodem neustálé snahy vyřešit problém, jak ekonomicky co nejlépe dané zdroje využít.

2.1 Zabezpečování veřejných potřeb

Veřejné statky a služby může veřejná správa zabezpečovat pro občany různými způsoby. O konkrétním způsobu zajištění většinou rozhoduje hospodárnost při vynakládání finančních prostředků z veřejných zdrojů a také užitek obyvatelstva.

Formy uspokojování veřejných potřeb mohou být

- vlastní produkcí veřejného sektoru,
- veřejnou zakázkou², kterou zadává veřejný sektor a produkci zajišťuje soukromý sektor,
- koncesí³, kdy veřejný sektor prostřednictvím koncesní smlouvy pověřuje soukromý subjekt k zajištění určité služby nebo statku.

Uvedené způsoby financování mají rozdílný dopad na rozpočet příslušného subjektu veřejné správy. V konkurenčním prostředí je neoptimálnějším způsobem zajišťování smíšených veřejných statků na základě smluvního vztahu se soukromým sektorem. Tento způsob je nejlepším z hlediska hospodárného a efektivního využívání finančních zdrojů a snižování nákladů.

² Upraveno zákonem č.137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

³ Upraveno zákonem č.139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení, ve znění pozdějších předpisů.

2.1.1 Spolupráce veřejného a soukromého sektoru

Spolupráci mezi veřejným a soukromým sektorem je možné uzavírat na všech úrovních veřejné správy. Spolupráce nebo partnerství těchto sektorů je jednou z možných forem řešení potřeb veřejného sektoru.

Partnerství se oproti ostatním formám spolupráce vyznačuje dlouhodobostí uzavřeného vztahu a velkými objemy investovaných prostředků, které soukromý subjekt vkládá.

Klasické zadávání veřejných zakázek soukromým dodavatelům představuje začlenění soukromého sektoru do poskytování veřejných statků a služeb. Tento způsob však není partnerstvím mezi veřejnou institucí a soukromým subjektem, ale je orientován na řešení dílčích úkolů souvisejících s činností územní samosprávy⁴.

Důvodem uzavírání spolupráce mezi těmito sektory je výhodnost pro obě strany.

Výhody veřejného sektoru

- zvýšení spektra a množství poskytovaných statků – když existuje nerovnost mezi poptávkou po veřejných statcích a zdroji, je přímé využití soukromých prostředků možností jak tuto nerovnost odstranit,
- účelnější poskytování veřejných statků – soukromý sektor disponuje moderními technologiemi, znalostmi a také kvalifikovanými pracovníky, což umožňuje dosažení nižších výrobních nákladů,
- přenášení možných ztrát – soukromý subjekt nese rizika spojená s poskytováním statků a služeb, které je spojené s výrobním procesem ale i s vnějšími zásahy ohrožujícími poskytování statků a služeb.

Výhody soukromého sektoru

- stabilní podnikatelské prostředí,
- absence konkurence,
- možnost dosažení vyššího zisku než na otevřeném trhu,
- rozložení rizika mezi veřejný a soukromý subjekt.

⁴ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s., ISBN 978-80-7357-351-5, s.635.

2.1.2 Zajišťování veřejných potřeb veřejnou zakázkou

*Veřejná zakázka*⁵ je vymezena jako zakázka realizována na základě písemné smlouvy mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli, jejímž předmětem je úplatné poskytnutí dodávek či služeb nebo úplatné provedení stavebních prací.

Charakteristickým znakem odlišujícím VZ od jiné zakázky je povinnost jejího zadavatele zadat ji v zadávacím řízení podle zákona o VZ, které má zabezpečit výběr nejvhodnější nabídky. Použití VZ tedy ve své podstatě znamená, že se zadavatel rozhodne něco nakoupit od externího dodavatele, a vzdá se tak interní produkce⁶. Zabezpečování veřejných potřeb VZ, zejména u místních a regionálních veřejných statků, má význam pouze tehdy, je-li tento způsob hospodárnější z hlediska použití zdrojů veřejných rozpočtů, než jiné způsoby zabezpečení. Hlediskem hospodárnosti však nesmí být ovlivněn požadavek na kvalitu, účelnost a použitelnost takto zajišťovaného statku pro uživatele – občana.

V případě, že zadavatel použije pro zajištění veřejných potřeb institut VZ, podléhá proces zadávání VZ a výběru dodavatele zákonu o VZ (u nadlimitních a podlimitních VZ), zakázky malého rozsahu nemusí zadavatel zadávat dle tohoto zákona, vždy však jeho postup musí být v souladu se zásadami⁷ stanovenými v zákoně o VZ, a to transparentností, rovného zacházení a zákazu diskriminace. Důraz je kladen nejen na obsahové náležitosti zadávací dokumentace, ale především na samotné hodnocení jednotlivých nabídek, aby konečné uspokojení veřejných potřeb bylo v souladu se základním požadavkem hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti vynakládaných veřejných zdrojů.

Někdy při zadávání VZ na úrovni územní samosprávy jsou sledovány i jiné cíle, jako podpora podnikání v dané oblasti, případně regionu, nebo také vznik nových pracovních míst případně zohlednění jiných kvalitativních cílů. Hodnotit splnění kvalitativních cílů je však obtížné vyjádřit v peněžní podobě.⁸

Vzhledem k tomu, že prostředky obcí a krajů byly získány ve většině případů z daní, mají občané právo kontrolovat jejich vynakládání. Aby tato „laická kontrola“ nebyla do značné míry jen fiktivní, je nutné zajistit občanům přístup k informacím podle zákona č.106/1999Sb.,

⁵ §7 zákona č.137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

⁶ OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK. *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010, ISBN 978-80-247-3228-2, 261 s.

⁷ §6 zákona č.137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

⁸ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008, ISBN 978-80-7357-351-5, 712 s.

o svobodném přístupu k informacím, podle kterého subjekty veřejné správy mají povinnost zodpovědět všechny otázky občanů. Smyslem je vytvořit co nejkvalitnější proces zadávání VZ s cílem minimalizovat náklady a maximalizovat užitek při stanovené kvalitě předmětu VZ, a zamezit korupci nebo způsobům porušujícím „dobré mravy“ ve výběrovém řízení.⁹

Veřejný zadavatel kromě dodržování zákona o VZ, musí respektovat i další normy které souvisí s financováním VZ, jako jsou rozpočtová pravidla, zákon o veřejné podpoře, zákon o podpoře regionálního rozvoje ale také zákon o obcích nebo zákon o krajích.

2.2 Základní principy uplatňované ve veřejných zakázkách

Jedním ze základních požadavků kladených na veřejnou správu je kvalitní, pohotové a hospodárné plnění stanovených úkolů. Naplňování tohoto požadavku představuje míru úspěšnosti a výkonnosti celé soustavy veřejné správy nebo některého z jejích článků.¹⁰ Určující pro hodnocení činností veřejné správy je

- vztah investovaných prostředků a dosažených výsledků a
- vztah dosažených výsledků ke stanoveným cílům.

Základními principy, podle kterých lze hodnotit úspěšnost veřejné správy, jsou nejčastěji označovány jako 3E (podle anglických slov Efficiency, Effectiveness, Economy).¹¹

Vymezení 3E, jak je definováno v zákoně o finanční kontrole

- **účelnost** – je chápána jako takové použití veřejných prostředků, které zabezpečí optimální rozsah dosažení cílů při plnění stanovených úkolů,¹²
- **efektivnost** – je takové použití veřejných zdrojů, kterým lze dosáhnout maximálního rozsahu, kvality a výhody ve srovnání s množstvím prostředků vynaložených na plnění úkolů,¹³
- **hospodárnost** – je takovým užitím veřejných zdrojů, při kterém dosahujeme stanovených cílů s co nejnižším vynaložením veřejných financí.¹⁴

⁹ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s., ISBN 978-80-7357-351-5, s.74.

¹⁰ HENDRYCH, Dušan. *Správní věda: teorie veřejné správy*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009, 231 s., ISBN 978-807-3574-581, s.179.

¹¹ OCHRANA, František a Milan PŮČEK. *Efektivní zavádění a řízení změn ve veřejné správě: Smart Administration*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 246 s. ISBN 978-80-7357-667-7.

¹² §2 písm. o) zákona č. 320/2001Sb.,o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů.

¹³ §2 písm. n) zákona č. 320/2001Sb.,o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů.

Kritérium účelnosti je ve vztahu ke kritériu hospodárnosti a efektivnosti nejvyšším druhem kritéria.¹⁵ V případě hospodárnosti je naopak důležité také sledovat, zda vybraná nejnižší cena přináší také požadovanou kvalitu.¹⁶

2.3 Legislativní vymezení oblasti veřejných zakázek v České republice

Základní legislativní rámec úpravy VZ je dán politikou EU. V důsledku transpozice směrnic ES¹⁷ do právního řádu České republiky byl přijat zákon č.137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, který byl již mnohokrát novelizován. Poslední významnou novelou je přijetí zákona č.55/2012 Sb., která je nazývána také jako „transparentní či protikorupční novela“ a zákon č.167/2012 Sb.

Zákony související se zákonem č.137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

- Zákon č.139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení,
- Zákon č.143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže,
- Zákon č.273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže
- Zákon č.500/2004 Sb., správní řád.

2.4 Nové povinnosti subjektů veřejné správy v oblasti veřejných zakázek

V průběhu roku 2012 došlo k několika významným změnám v oblasti zadávání veřejných zakázek vztahující se zejména na veřejné zadavatele.

Patří mezi ně například povinnost

- využití elektronického tržiště veřejné správy,
- centralizovaného zadávání VZ,
- elektronické aukce jako nástroje pro hodnocení VZ,
- zveřejňování.

¹⁴ §2 písm. m) zákona č. 320/2001Sb.,o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵ V případě veřejných zakázek, kdy je ve veřejné soutěži použito jediné hodnotící kritérium „nejnižší nabídková cena“, je zohledněno pouze kritérium hospodárnosti, ale účelnost není zohledněna.

¹⁶ NEMEC, Juraj, František OCHRANA, Jan PAVEL a Vladimír ŠAGÁT. *Kontrola ve veřejné správě*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, 158 s. ISBN 978-80-7357-558-8.

¹⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady č.2004/17/ES ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb, ve znění pozdějších předpisů.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady č.2004/18/ES ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby, ve znění pozdějších předpisů.

1) Elektronické tržiště veřejné správy

Elektronické tržiště je webovou aplikací, která umožňuje elektronické zadávání VZ. V rámci soustavy Národní infrastruktury pro elektronické zadávání VZ (NIPEZ) bylo spuštěno celkem pět e-tržišť provozovatelů pro období od 1. 4. 2012 do 31. 3. 2017, a to Česká pošta, Český trh, Sdružení eTenders, Syntaxit a Vortal.

Systém elektronického tržiště je postaven na dvou základních režimech

- povinné používání¹⁸ (ÚOSS a OSS a státní PO jednotlivých ÚOSS)
- nepovinné používání (obce, kraje, jejich PO, sektoroví zadavatelé, dotovaní zadavatelé a zadavatelé vykonávající relevantní činnost).

ÚOSS musí od 1.7.2012 prostřednictvím e-tržiště zadávat 100% svého finančního objemu vynakládaného na vyjmenované standardizovatelné¹⁹ komodity. Podřízené organizace jednotlivých ÚOSS mají povinnost zadávat prostřednictvím e-tržiště minimálně 50% svého finančního objemu vynakládaného na vyjmenované komodity. Tato povinnost se vztahuje na VZ s předpokládanou hodnotou přesahující 50 tis. Kč bez DPH.

2) Povinnost centralizovaného zadávání VZ

Od 1.7.2012 je dána povinnost zadávat centralizovaně VZ na vybrané komodity ve všech resortech a ústředních orgánech státní správy, které mají alespoň dvě podřízené organizace. Tuto povinnost zadávání VZ centralizovaným způsobem nebo prostřednictvím centrálního zadavatele v české legislativě upravuje zákon o VZ.

Mezi hlavní přínosy, které centralizované zadávání přináší, patří především úspory z většího rozsahu získaného spojováním komodit v určitém časovém období, snížení počtu pracovníků realizující zadávání zakázek, omezení možnosti korupčního jednání v důsledku získání většího přehledu o prováděných nákupech, apod.

¹⁸ Usnesení vlády č.343/2010 (ve znění UV ČR č. 451/2011, UV ČR č. 933/2011 a UV ČR č. 222/2012).

¹⁹ Paliva a elektrické energie, kancelářská technika a zařízení, spotřební materiál pro kancelářskou techniku média, počítače a stroje na zpracování dat, mobilní telefony a příslušenství, telekomunikační zařízení a infrastruktura, audiovizuální a fotografická technika, kancelářské potřeby, tiskařské výrobky, čisticí prostředky a jiné drogistické zboží, nábytek, zařízení a vybavení interiéru, elektroinstalační materiál, pronájem dopravních prostředků, opravy a údržba kancelářských strojů osobních počítačů a telekomunikačních zařízení, opravy a údržba motorových vozidel a příslušenství k nim, opravy a údržba technických stavebních zařízení, přepravní a jiné logistické služby, telekomunikační služby a internetové služby, poradenství a služby pro informační technologie, pomocné a ostatní kancelářské služby, vzdělání a školení, bezpečnostní služby, úklidové a čisticí služby.

Centralizované zadávání umožňuje

- snižovat finanční náklady na zajišťování zboží, služeb a stavebních prací,
- snižovat personální a časové náklady,
- standardizuje kvalitu plnění předmětu VZ.

3) Elektronická aukce

Elektronická aukce²⁰ představuje možný způsob hodnocení nabídek, kdy jednotliví dodavatelé mohou ve vzájemném „souboji“ vylepšovat své úvodní nabídky a vyhrát tak zakázku. Veřejný zadavatel je povinen použít tento nástroj při zadání VZ na dodávky zboží, které je vymezené prováděcím předpisem jako standardizované komodity. Nabídky jsou v elektronické aukci hodnoceny automaticky systémem, a pořadí nabídek je určováno průběžně v reálném čase a to na základě zadavatelem stanovených hodnotících kritérií, která byla vyhlášena při zahájení zadávacího řízení.

4) Zveřejňování

Všichni veřejní zadavatelé na svých profilech zadavatele musí uveřejnit alespoň

- textovou část zadávací dokumentace,
- dodatečné informace a písemnou zprávu zadavatele,
- odůvodnění účelnosti VZ,
- přiměřenost požadavků na technické kvalifikační předpoklady,
- obchodní a technické podmínky,
- základní a dílčí hodnotící kritéria a
- způsob hodnocení nabídek.

Veřejný zadavatel u VZ nad 500 tis. Kč bez DPH musí na svém profilu zadavatele uveřejnit také uzavřenou smlouvu na VZ včetně jejich změn a dodatků, výši skutečně uhrazené ceny VZ a seznam subdodavatelů podílejících se na VZ více jak 10%, u významných VZ s podílem 5% na celkové ceně VZ nebo z vyplacené části v daném roce.

²⁰ Elektronická aukce. *E-ZAK* [online]. ©2011. QCM, s.r.o. [cit. 2013-02-04]. Dostupné z: <http://www.ezak.cz/elektronicka-aukce>.

2.5 Veřejné zakázky a jejich členění

Veřejné zakázky lze dělit podle jejich předmětu a také podle výše jejich předpokládané hodnoty.

1) Veřejné zakázky podle předmětu

Veřejnou zakázkou na dodávky je VZ na pořízení věci. Pořízení může být realizováno nákupem, nákupem na splátky, nájmem zboží s následnou koupí (leasing), apod. Předmětem veřejné zakázky mohou být věci movité i nemovitosti. Veřejnou zakázkou na dodávky je podle zákona také VZ na poskytnutí služby. Službou může být instalace, odborná montáž nebo uvedení do provozu v případě, kdy uvedené činnosti nejsou hlavním předmětem VZ, ale pouze její součástí. Tato součást VZ však nemůže spočívat ve zhotovení stavby.

Veřejné zakázky na stavební práce jsou

- veřejné zakázky, jejichž předmětem je
 - provedení stavebních prací,²¹
 - provedení stavebních prací, se kterými souvisí projektová nebo inženýrská činnost,
 - zhotovení stavby jako celku se samostatnou ekonomickou nebo technickou funkcí,
- veřejné zakázky, jejichž předmětem plnění kromě provedení stavebních prací je také poskytnutí dodávek či služeb nezbytných k provedení předmětu veřejné zakázky,
- stavební práce pořizované prostřednictvím zprostředkovatelských nebo podobných služeb, které poskytuje zadavateli jiná osoba.

Veřejné zakázky na služby jsou v zákoně vymezeny pouze negativně, tudíž jsou za ně považovány takové VZ, které nejsou VZ na dodávky nebo VZ na stavební práce.

Za VZ se také považuje

- poskytnutí dodávky s předpokládanou hodnotou poskytovaných služeb vyšší než předpokládanou hodnotou poskytované dodávky, a nebo
- provedení stavebních prací, které jsou základním účelem veřejné zakázky, ale jejich provedení je nezbytné ke splnění VZ na služby.

²¹ Uvedených v příloze č.3 zákona č.137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

2) Veřejné zakázky podle předpokládané hodnoty

Podle předpokládané hodnoty se VZ člení na nadlimitní, podlimitní a malého rozsahu. Předpokládanou hodnotou VZ je vyjádření zadavatele o výši peněžitého závazku k předmětu plnění VZ. Finanční limity nadlimitních VZ jsou součástí Nařízení vlády č.77/2008 Sb., o stanovení finančních limitů pro účely zákona o veřejných zakázkách²².

Tabulka 2.1 Rozdělení veřejných zakázek podle předpokládané hodnoty

<i>Druh veřejné zakázky</i>		<i>Finanční limity bez DPH</i>
Veřejné zakázky malého rozsahu	do 31.12.2013	Do 1 mil. Kč pro dodávky a služby. Do 3 mil. Kč pro stavební práce.
Podlimitní veřejné zakázky		Od limitů, kde končí limity pro veřejné zakázky malého rozsahu, po limity pro nadlimitní veřejné zakázky.
Nadlimitní veřejné zakázky		do 31.12.2013
Veřejné zakázky na dodávky a služby	ČR, státní PO	3 256 000 Kč
	ÚSC, jejich PO, jiná právnická osoba	5 010 000 Kč
	Sektorový zadavatel	10 021 000 Kč
Veřejné zakázky na stavební práce		125 265 000 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle zákona č.137/2006 Sb., o veřejných zakázkách ve znění pozdějších předpisů

2.6 Typy zadavatelů veřejných zakázek v České republice

Z hlediska zákona o VZ je důležitým subjektem zadavatel. To znamená, že pokud má mít zakázka charakter VZ, musí ji zadávat zadavatel vymezený tímto zákonem.

Zákon vymezuje tři možné kategorie veřejných zadavatelů

- veřejného zadavatele,
- dotovaného zadavatele,
- sektorového zadavatele a
- centrálního zadavatele.

²² Nařízení vlády č.77/2008 Sb., o stanovení finančních limitů pro účely zákona o veřejných zakázkách, o vymezení zboží pořizovaného Českou republikou – Ministerstvem obrany, pro které platí zvláštní finanční limit, a o přepočtech částek stanovených v zákoně o veřejných zakázkách v eurech na českou měnu, v platném znění.

Zadavatelem VZ může být osoba fyzická i právnická. Za jednoho zadavatele může být považováno i několik zadavatelů spojených pro účely naplnění společného cíle – zadání VZ. Jejich sdružení však musí mít písemnou dohodu.

Veřejným zadavatelem podle zákona mohou být

- Česká republika,
- státní příspěvková organizace,
- územní samosprávný celek nebo příspěvková organizace, u které funkci zřizovatele vykonává ÚSC,
- jiná právnická osoba, pokud současně splní následující dvě podmínky,
 - vykonává některou z relevantních činností,²³
 - relevantní činnost je vykonávána za „netržních“ podmínek.

Veřejným zadavatelem nikdy nemůže být fyzická osoba.

Dotovaným zadavatelem je jakákoliv právnická nebo fyzická osoba zadávající VZ financovanou z více než 50% z veřejných prostředků, nebo pokud peněžní prostředky přesahují 200 mil. Kč.

Sektorovým zadavatelem je podle zákona osoba vykonávající některou z relevantních činností na základě zvláštního či výhradního práva, nebo pokud na tuto osobu může veřejný zadavatel uplatňovat dominantní vliv ať již přímo či nepřímo. Relevantní činností se rozumí například činnost v odvětví plynárenství, elektroenergetiky, teplotnictví, vodárenství apod.

Centrální zadavatel je oprávněn pořizovat zboží, služby či stavební práce pro zadavatele, kteří tak nemusí podstupovat zadávací řízení. Zadavatelé uzavírají s centrálním zadavatelem smlouvu, ve které jsou upraveny veškeré podmínky centrálního zadávání. Zákon vymezuje dva základní typy centralizovaného zadávání

- „subdodavatelský“ způsob bez navýšení ceny zadavatelům, což však není možné použít u veřejných zakázek na stavební práce,
- zmocnění, nebo obdobné pověření zadavatelem k realizaci zadávacího řízení, na pořízení zboží, služeb i stavebních prací.

²³ §4 zákona č.137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

Odpovědnost za správný průběh celého zadávacího řízení nese centrální zadavatel. Centrální zadavatel je oprávněn v rámci zadávacího řízení pořizovat zboží, služby nebo stavební práce také přímo pro sebe.

Zásady postupu zadavatele

Zadavatel je povinen postupovat v souladu se zákonem o VZ, zejména dodržovat zásadu transparentnosti, rovného zacházení a předejít jakékoliv formě diskriminace jednotlivých uchazečů.

2.2 Charakteristika zásad postupu zadavatele veřejných zakázek

Zásada	Charakteristika
Transparentnost	Požadavek na průhledné, veřejně přístupné, srozumitelné a ověřitelné jednání ze strany zadavatele. Požadavek transparentnosti je tak nejúčinnějším prostředkem boje proti korupci. V praxi představuje co nejvyšší míru informovanosti uchazečů, zadavatelů ale i veřejnosti o průběhu VZ, postupy mají být co možná nejjednodušší a srozumitelné i neodborníkům, a o každém rozhodování a zacházení se svěřenými prostředky mají existovat jasné doklady, které budou veřejně přístupné.
Rovné zacházení	Povinnost zadavatele, již od okamžiku přípravy řízení, přistupovat stejným způsobem ke všem dodavatelům, kteří mohou podat či podávají nabídky.
Zákaz diskriminace	Povinnost zadavatele postupovat vždy tak, aby jeho jednáním nedošlo k diskriminaci žádného z uchazečů. Tato zásada ovšem nevylučuje oprávnění zadavatele stanovit přesné podmínky účasti v řízení. Tuto zásadu je důležité důsledně uplatňovat nejen ve vztahu k domácím ale i k zahraničním uchazečům.

Zdroj: : Vlastní zpracování dle zákona č.137/2006 Sb., o veřejných zakázkách ve znění pozdějších předpisů

2.6.2 Požadavky veřejného zadavatele na kvalifikaci

Zadavatel při výzvě či oznámení o zahájení zadávacího řízení VZ definuje požadovanou kvalifikaci, kterou je dodavatel povinen prokázat, aby se mohl ucházet o VZ.

Zákon vymezuje tři základní kategorie kvalifikačních požadavků

- základní kvalifikační předpoklady (§53),
- profesní kvalifikační předpoklady (§54) a
- technické kvalifikační předpoklady (§56).

Kvalifikovaným je dodavatel za předpokladu, že splní základní kvalifikační předpoklady, profesní i technické kvalifikační předpoklady stanovené zadavatelem, včetně prohlášení o své ekonomické a finanční způsobilosti, kterou prokazuje čestným prohlášením. Kvalifikace dodavatele nemůže být předmětem hodnotících kritérií.

Dodavatelům je dána možnost prokázat splnění části kvalifikace výpisem ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů a prostřednictvím certifikátu vydaného v rámci systému certifikovaných dodavatelů. Hlavním smyslem prokazování technické způsobilosti je ověření, zda uchazeč disponuje potřebnými znalostmi, zkušenostmi či technickými prostředky k plnění veřejné zakázky. Definování jednotlivých požadavků na kvalifikaci je uvedeno v Příloze č.1.

2.6.3 Druhy zadávacího řízení u veřejných zakázek

Zadávacím řízením je formalizovaný postup zadavatele, na základě kterého je vybrán dodavatel zakázky. Zadávací řízení se zahajuje výhradně způsoby stanovenými v zákoně o VZ, jiný způsob není přípustný.

Zadávací řízení zahajuje zadavatel odesláním

- oznámení o zahájení zadávacího řízení k uveřejnění v případě otevřeného řízení, užšího řízení, jednacího řízení s uveřejněním nebo soutěžního dialogu a
- výzvy o zahájení zadávacího řízení v případě jednacího řízení bez uveřejnění, zjednodušeném podlimitním řízení a řízení na základě rámcové smlouvy.

Jednotlivé fáze zadávacího řízení tvoří

- zveřejnění zadání,
- odevzdání obálek,
- otevření obálek,
- posouzení nabídek,
- zveřejnění výsledků.

Druhy zadávacích řízení dle zákona o VZ jsou

- otevřené řízení,
- užší řízení,
- jednací řízení,

- jednací řízení bez uveřejnění,
- soutěžní dialog,
- zjednodušené podlimitní řízení.

Možnosti použití jednotlivých zadávacích řízení závisí na dvou skutečnostech, a to na kategorii zadavatele a naplnění podmínek pro použití konkrétního zadávacího řízení. Popis jednotlivých druhů zadávacích řízení je uveden v Příloze č.2.

Zákonné lhůty v zadávacím řízení

Vždy je třeba respektovat základní pravidlo, že lhůty musí být stanoveny s ohledem na složitost předmětu VZ. Veškeré lhůty počínají běžet dnem následujícím po zahájení zadávacího řízení, tzn. odesláním oznámení nebo výzvy, což platí i pro sektorového zadavatele. Po dobu zadávací lhůty jsou uchazeči vázáni obsahem své nabídky, kterou podali, to znamená, že ji po tuto dobu nesmí zrušit ani změnit. Zadávací lhůta počíná běžet okamžikem skončení lhůty pro podání nabídek a končí dnem doručení oznámení zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky. U významných²⁴ VZ se lhůty prodlužují alespoň o polovinu. Minimální lhůty pro podání nabídky a žádosti o účast stanovené pro veřejného zadavatele jsou uvedeny v Příloze č.3.

2.7 Hodnotící kritéria veřejných zakázek

Zákon o veřejných zakázkách upravuje proces posuzování a hodnocení veřejné soutěže při výběru jednotlivých nabídek. Hodnotící komise posuzuje nabídky uchazečů z hlediska splnění zákonných požadavků zákona o VZ a dle stanovených kritérií zadavatele uvedených v zadávacích podmínkách a posoudí, zda se nejedná o nepřijatelné nabídky.

Základním hodnotícím kritériem²⁵ pro zadání veřejné zakázky je

- ekonomická výhodnost nabídky nebo
- nejnižší nabídková cena.

Základním hodnotícím kritériem v soutěžním dialogu je pouze ekonomická výhodnost nabídky.

²⁴ Významnou veřejnou zakázkou je VZ s předpokládanou hodnotou nejméně 300 mil. Kč pokud ji zadává ČR, státní PO nebo jiná právnická osoba a VZ s předpokládanou hodnotou nejméně 50 mil. Kč pokud ji zadává ÚSC nebo příspěvková organizace ÚSC.

²⁵ §78 zákona č.137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

Zadavatel je povinen uvést v oznámení nebo výzvě o zahájení zadávacího řízení základní hodnotící kritéria podle druhu a složitosti veřejné zakázky.

2.7.1 Nejnižší nabídková cena

Hodnocení jednokriteriální je takové, kdy vyhrává nabídka s nejnižší nabídkovou cenou. Je považováno za nejjednodušší a také nejčastější způsob posuzování a hodnocení nabídek, protože neklade přílišné nároky na jejich hodnocení a výběr. Jeho uplatnění je založeno na použití kritéria hospodárnosti, tedy nejnižší ceny, za kterou lze dosáhnout potřebného standardu pořizovaného předmětu VZ. Nutné je však zohlednit, jestli právě použití jediného hodnotícího kritéria, nebude mít dopad na kritérium efektivnosti a účelnosti vynaložených zdrojů. „Z ekonomického hlediska je možné požadovanou úroveň nabízeného plnění veřejné zakázky definovat jako očekávaný užitek, který garantuje naplnění předmětu a cílů veřejné zakázky²⁶.“

Cena jako jediné hodnotící kritérium VZ je vhodná v případě, kdy je možné předmět VZ jasně technicky a kvalitativně definovat v zadávací dokumentaci (zejména kvalitativní a dodací podmínky ve vazbě na smluvní cenu) a nejsou důležitá jiná kritéria.

2.7.2 Ekonomická výhodnost nabídky

Druhým způsobem hodnocení VZ je hodnocení podle ekonomicky nejvýhodnější nabídky, které je založeno na vícekriteriálním hodnocení VZ. Představuje způsob hodnocení, který musí zohlednit celou řadu hledisek zadavatele. Nejedná se pouze o posuzování ekonomického hlediska, ale zohledňuje také estetické a funkční vlastnosti, záruční či pozáruční servis, dopad na životní prostředí, možnost zaměstnat osoby zdravotně znevýhodněné apod.

Použití vícekriteriálního hodnocení představuje proces, který tvoří zejména

- definování kritérií,
- stanovení důležitosti kritérií,
- stanovení způsobu měření hodnot kritérií,
- kvantifikace hodnot kritérií, u jednotlivých nabídek,
- určení efektivnosti nabídek a pořadí jejich výhodnosti.

²⁶ OCHRANA, František. *Zadávání, hodnocení a kontrola veřejných zakázek: (ekonomická analýza)*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2008, 153 s., ISBN 978-80-86929-46-0, s 34.

Zákon o VZ stanoví, že rozsah dílčích kritérií musí být stanoven tak, aby vždy vyjadřoval vztah užitné hodnoty a ceny.

Volba kritérií a jejich počet je v kompetenci zadavatele, který však musí respektovat určitá pravidla, která zahrnují

- dílčí kritéria musí být „hodnotitelná“ a transparentní,
- jedním z dílčích kritérií vždy musí být nabídková cena,
- nesmí být diskriminační,
- kritériem nesmí být žádný kvalifikační předpoklad.

Jedním z dílčích kritérií je vždy nabídková cena a dále zejména

- kvalita,
- technická úroveň nabízeného plnění,
- funkční a estetické vlastnosti,
- provozní náklady a návratnost nákladů,
- záruční a pozáruční servis,
- lhůta dokončení,
- dodací lhůta, aj.

Celkový počet dílčích hodnotících kritérií by měl odpovídat rozsahu VZ a umožňovat jednoznačné hodnocení nabídek. Ekonomická výhodnost nabídky představuje určitou množinu, kterou lze následně rozdělit na podmnožiny dílčích kritérií. Z formálního hlediska lze rozdělit kritéria na kvalitativní a kvantitativní.²⁷

Kvalitativní kritéria se přímo vztahují k dané nabídce a posuzují ji jako celek z hlediska jakosti, hodnoty, apod. Z hlediska VZ je to taková vlastnost nabídky, kterou nelze přímo měřit.

Kvantitativní kritéria jsou přímo vyhodnotitelná, protože obsahují měřicí jednotky ať užitkové, nákladové nebo časové. Kritéria nákladová jsou minimalizační – snažíme se je co nejvíce omezit, užitková kritéria jsou maximalizační – snažíme se získat co největší užitek

²⁷ OCHRANA, František. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky: Jejich tvorba, hodnocení a kontrola*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 219 s. ISBN 978-80-7357-644-8.

z předmětu VZ a časová kritéria, mohou být svým charakterem jak minimalizační, tak maximalizační – záleží, na jaké lhůty pohlížíme (doba záruky nebo doba dodání).

Jednotlivým dílčím kritériím musí zadavatel stanovit váhu, vyjádřenou v procentech či jiným matematickým vztahem mezi těmito kritérii. Takto stanovená váha může být u některých kritérií stejného významu shodná. Pokud zadavatel není schopen objektivně stanovit váhu dílčích kritérií, uvede dílčí hodnotící kritéria v sestupném pořadí, podle významnosti jakou jim zadavatel přisuzuje.

3. ANALÝZA VYBRANÉHO SEGMENTU VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Tato část bakalářské práce analyzuje zakázky zadávané odborem rozvoje města Příbor ve sledovaném období 2009 – 2011 z hlediska uplatněných zadávacích řízení, předpokládané ceny, základních hodnotících kritérií, jejich dílčích kritérií a zdrojů financování VZ.

Analyzovaná data byla získána z interních údajů odboru rozvoje města Příbor a Věstníku veřejných zakázek na základě oznámení o zadání veřejné zakázky v období od 1. ledna 2009 do 31. prosince 2011.

3.1 Městský úřad Příbor

Město Příbor se nachází v okrese Nový Jičín v Moravskoslezském kraji. Je jedním z nejstarších měst severovýchodní Moravy, známé především svou bohatou historií v oblasti školství. Město pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů v rámci veřejného zájmu a své záležitosti spravuje samostatně.

Městský úřad Příbor realizuje veškeré VZ, které spadají do jeho působnosti, prostřednictvím svých odborů, které mají ve své kompetenci správu jednotlivých oblastí v rámci samostatné a přenesené působnosti MěÚ. V kompetenci jednotlivých odborů je zadávání VZ, které spadají do působnosti jejich oddělení.

- **Kancelář vedení města** - zabezpečuje veškeré administrativní, organizační a materiálně-technické činnosti související s výkonem funkce starosty, místostarosty a tajemníka MÚ.
- **Odbor veřejné správy** – zabezpečuje správní agendu, vede veškeré evidence obyvatel, matriku, Czech Point, evidenci přestupků, apod.
- **Odbor finanční a kontrolní** - zajišťuje zpracování a projednání rozpočtu města, návrh pravidel rozpočtového provizoria, sestavuje rozpočtový výhled, zabezpečuje finanční hospodaření města podle schváleného rozpočtu a provádí pravidelnou, systematickou a úplnou kontrolu hospodaření města.
- **Odbor rozvoje města** - vystupuje za město jako pořizovatel územně plánovací dokumentace, zabývá se urbanistickým rozvojem města, zpracovává koncepční a rozvojové materiály ve všech oblastech činnosti města. Vyhledává vhodné dotační

tituly pro rozvojové projekty města, spravuje program regenerace MPR, řeší bytovou problematiku. Vykonává a zajišťuje samostatnou působnost města na úseku školství, odpadového hospodářství, vody, ochrany přírody a krajiny a ostatních oblastí města.

- **Odbor investic a správy majetku** – zabezpečuje majetkoprávní úkony města, zabezpečuje agendu přípravy a realizace stavebních akcí, agendu veřejných zakázek na odboru investic a správy majetku. Provádí poradenství při veřejných zakázkách organizovaných na jiných odborech.
- **Stavební úřad** - provádí výkon státní správy na úseku stavebního úřadu dle stavebního zákona a státní dozor nad místními komunikacemi a veřejně přístupnými účelovými komunikacemi.
- **Odbor sociálních věcí** - zjišťuje potřeby poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na svém území, agendu přidělování bytů v domech s pečovatelskou službou ve městě, spolupracuje s dalšími obcemi, krajem a s poskytovateli sociálních služeb při zprostředkování pomoci osobám, apod.

Jak uvádí Tabulka 3.1, podílejí se jednotlivé odbory MěÚ Příbor na VZ různou měrou.

Tabulka 3.1 Veřejné zakázky realizované v období 2009 – 2011 podle jednotlivých odborů města

Odbor	Nadlimitní VZ			Podlimitní VZ			VZ malého rozsahu		
	D	S	SP	D	S	SP	D	S	SP
kancelář města	0	0	0	0	0	0	0	3	0
veřejné správy	0	0	0	0	0	0	1	0	0
finanční a kontrolní	0	0	0	0	1	0	0	1	0
rozvoje města	1	0	0	1	0	10	0	6	36
investic a správy majetku	0	0	0	0	0	0	0	4	0
stavební úřad	0	0	0	0	0	0	0	0	0
sociálních věcí	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem za MěÚ Příbor	1			12			51		

D – dodávky; S – služby; SP – stavební práce

Zdroj: Interní materiály MěÚ Příbor, vlastní zpracování

Ve sledovaném období nerealizoval žádnou VZ odbor stavebního úřadu a odbor sociálních věcí. Odbor veřejné správy zadal pouze 1 VZ malého rozsahu na dodávky. Odbor finanční a kontrolní realizoval ve sledovaném období 1 podlimitní VZ a 1 VZ malého rozsahu, obě na služby a odbor kanceláře města 3 VZ malého rozsahu na služby. Odborem investic a správy majetku byly realizovány 4 VZ malého rozsahu. Nejvíce VZ zadal odbor rozvoje města ve sledovaném období a to 54, jak je podrobně uvedeno viz Tabulka 3.2 Veřejné zakázky odboru rozvoje města v období let 2009 – 2011.

3.2 Rozbor veřejných zakázek odboru rozvoje města Příbor v období 2009 – 2011

Nejvýznamnějším odborem z hlediska počtu realizovaných VZ ve sledovaném období 2009 - 2011, jak uvádí Tabulka 3.1 je odbor rozvoje města Příbor. Proto je praktická část této bakalářské práce zaměřena na rozbor VZ tohoto odboru. Materiály pro tuto analýzu pocházejí z interních materiálů Městského úřadu Příbor a z Věstníku veřejných zakázek, jehož správcem je Ministerstvo pro místní rozvoj.

Tabulka 3.2 Veřejné zakázky odboru rozvoje města v období let 2009 – 2011 znázorňuje počet zadaných VZ ve sledovaném období, včetně rozdělení podle druhů a předmětů VZ a jejich podíl v procentním vyjádření na celkovém objemu VZ v jednotlivých letech. Následující Graf 3.1 uvádí procentuální podíl použitých druhů zadávacích řízení. Tabulka 3.3 a Graf 3.2 znázorňují VZ podle výše předpokládané hodnoty v jednotlivých letech sledovaného období vyjádřené počtem a podílem.

Odbor rozvoje města ve sledovaném období zadal pouze jednu nadlimitní VZ a to v roce 2011, která činila 11,11 % z celkového objemu realizovaných VZ sledovaného roku.

V roce 2009 jsou podlimitní VZ zastoupeny pouze 7 VZ a tvořily 41,18 % VZ tohoto roku, z toho 35,30 % byly VZ na stavební práce, kterých bylo 6 a 1 VZ byla na dodávky v 5,88% podílu celkových podlimitních VZ roku 2009. V roce 2010 tvořily podlimitní VZ 10,71 % všech VZ odboru rozvoje města a tento podíl představovaly 3 zakázky na stavební práce. V roce 2011 podlimitní VZ podílející se 11,11 % na celkovém objemu roku představovala pouze 1 VZ na stavební práce.

VZ malého rozsahu tvořily ve sledovaném období největší část segmentu vyjádřenou počtem VZ, kterých bylo 42. V roce 2009 představovaly 58,85 % podílu VZ tohoto roku, v roce 2010 89,29 % a v roce 2011 77,78 %. V roce 2009 podíl VZ malého rozsahu nad 300 000,- Kč tvořilo 10 VZ a všechny byly na stavební práce. VZ malého rozsahu roku 2011 tvořily 77,78% celkového objemu VZ tohoto roku a v počtu jich bylo 7, z toho byly 4 VZ malého rozsahu nad 300 000,- Kč na stavební práce v podílu 44,45 % na celkovém objemu roku 2011 a 2 VZ na služby ve výši 22,22 %. VZ malého rozsahu do 300 000,- Kč reprezentovala pouze 1 VZ na služby podílem 11,11 % na celkovém objemu VZ roku 2011.

Tabulka 3.2 Veřejné zakázky odboru rozvoje města v období let 2009 – 2011

Druh zakázky	Rok 2009		Rok 2010		Rok 2011	
	počet	z toho % podíl na VZ	počet	z toho % podíl na VZ	počet	z toho % podíl na VZ
Nadlimitní	0	0	0	0	1	11,11
Stavební práce	0	0	0	0	0	0
Dodávky	0	0	0	0	1	11,11
Služby	0	0	0	0	0	0
Podlimitní	7	41,18	3	10,71	1	11,11
Stavební práce	6	35,30	3	10,71	1	11,11
Dodávky	1	5,88	0	0	0	0
Služby	0	0	0	0	0	0
Malého rozsahu	10	58,82	25	89,29	7	77,78
nad 300 000,- Kč	10	58,82	10	35,71	6	66,67
Stavební práce	10	58,82	9	32,14	4	44,45
Dodávky	0	0	0	0	0	0
Služby	0	0	1	3,57	2	22,22
do 300 000,- Kč	0	0	15	53,58	1	11,11
Stavební práce	0	0	13	46,44	0	0
Dodávky	0	0	0	0	0	0
Služby	0	0	2	7,14	1	11,11
Celkem zadané VZ	17	100	28	100	9	100

Zdroj: Interní materiály MěÚ Příbor, vlastní zpracování

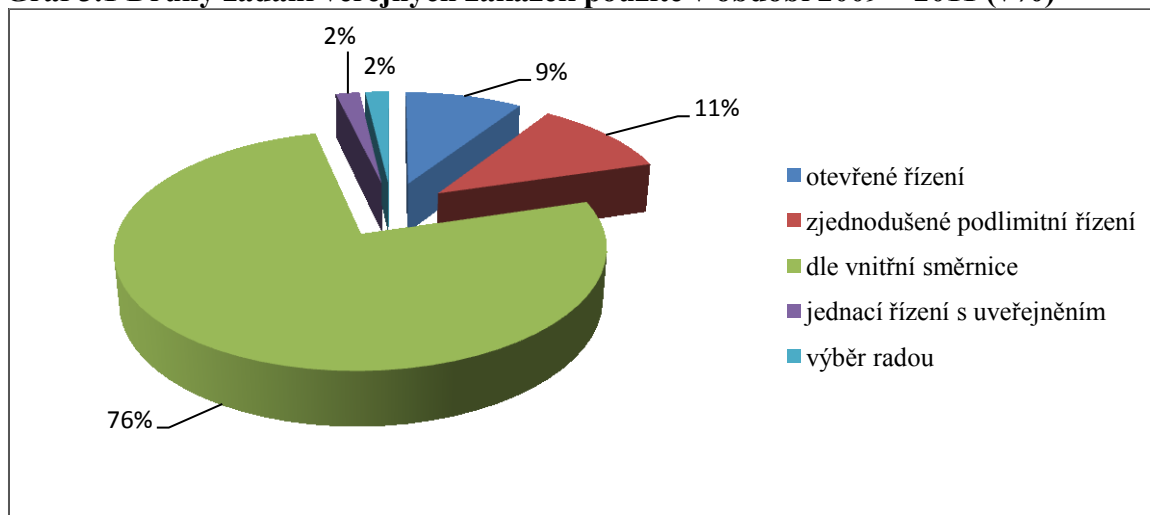
3.2.1 Veřejné zakázky odboru rozvoje města podle použitého druhu zadávacího řízení

Odbor rozvoje města Příbor může jako veřejný zadavatel využít různé způsoby zadání VZ odpovídající jejich charakteru.

Ve sledovaném období byly uplatněny druhy zadávacích řízení, které znázorňuje Graf 3.1. Jak je patrné, největší část, představující 76 % celkového objemu zadaných VZ tvoří zadávání podle Směrnice k zadávání veřejných zakázek č.1/2007, která je závazná pro všechny odbory MěÚ Příbor. Zjednodušené podlimitní řízení je zastoupeno 11 % na celkovém objemu zadávaných VZ ve sledovaném období 2009 – 2011, a 9 % z celkového objemu zadávání VZ tvoří otevřené řízení. Pouze 2 % z celkového objemu VZ tvoří výběr radou a jednací řízení s uveřejněním.²⁸

²⁸ §29 zákona č.137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

Graf 3.1 Druhy zadání veřejných zakázek použité v období 2009 – 2011 (v%)

Zdroj: Interní materiály MěÚ Příbor, vlastní zpracování

3.2.2 Veřejné zakázky odboru rozvoje města podle předpokládané hodnoty

Ve sledovaném období let 2009 – 2011 zadal odbor rozvoje města VZ jejichž výše předpokládané hodnoty vycházela z limitů platných do 31.března 2012.

Jak uvádí Tabulka 3.3 Veřejné zakázky odboru rozvoje města v období 2009 – 2011 podle počtu a finančního objemu, jednoznačně dominují podlimitní VZ, které ve všech letech sledovaného období podstatně převyšují finanční objem, jak VZ malého rozsahu, tak nadlimitní VZ, které byly zadány pouze v roce 2011.

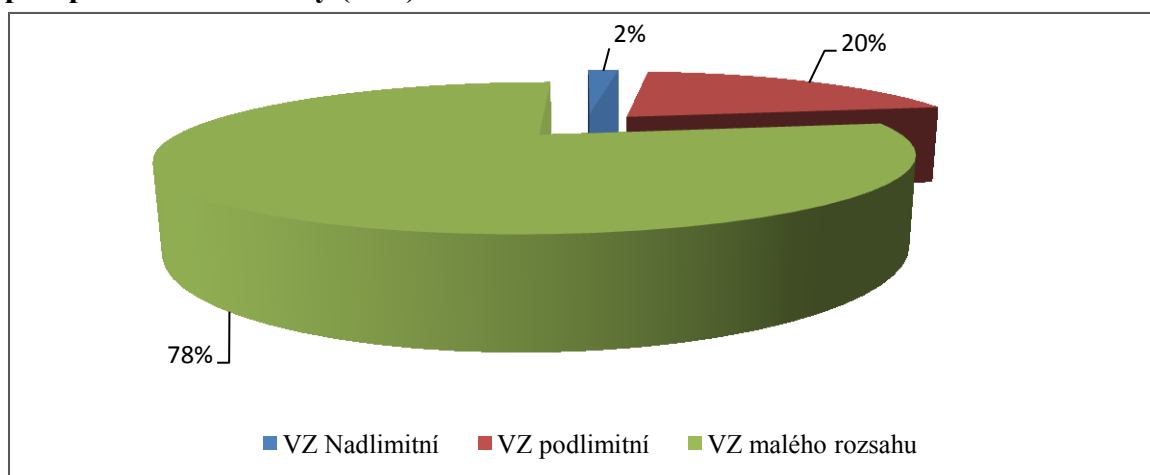
Tabulka 3.3 Veřejné zakázky odboru rozvoje města v období 2009 – 2011 podle počtu a finančního objemu

VZ / rok		2009	2010	2011
Nadlimitní	počet	0	0	1
	částka	0 Kč	0 Kč	8 649 224 Kč
Podlimitní	počet	7	3	1
	částka	24 308 080 Kč	48 489 958 Kč	19 282 961 Kč
Malého rozsahu	počet	10	25	7
	částka	13 120 989 Kč	14 975 600 Kč	8 944 512 Kč

Zdroj: Interní materiály MěÚ Příbor, vlastní zpracování

Z hlediska podílu VZ podle jejich předpokládané hodnoty, které uvádí Graf 3.2, dominují VZ malého rozsahu, které tvoří 78 % všech VZ a bylo jich zadáno 42 ve sledovaném období. Následují podlimitní VZ, kterých bylo v období 2009 – 2011 zadáno celkem 11 a podílí se 20% na celkovém objemu VZ, nadlimitní zakázka byla zadána pouze 1 a tvoří 2 % z celkového objemu VZ sledovaného období.

Graf 3.2 Podíly veřejných zakázek ve sledovaném období 2009 – 2011 podle předpokládané hodnoty (v %)

Zdroj: Interní materiály MěÚ Příbor, vlastní zpracování

3.3 Analýza veřejných zakázek oboru rozvoje města Příbor v letech 2009 – 2011

Jak již bylo uvedeno v kapitole 2.7, zákon o VZ připouští dva způsoby hodnocení VZ, a to podle jednoho nebo více kritérií. Odbor rozvoje města může použít oba způsoby hodnocení. Volba základního hodnotícího kritéria závisí na druhu a složitosti VZ a rozhodnutí rady města, které musí být v souladu se Směrnicí k zadávání veřejných zakázek. Z analýzy dat VZ ve sledovaném období je patrné, že VZ byly zadávány v souladu se Směrnicí k zadávání veřejných zakázek č.1/2007, která vycházela z finančních limitů pro členění VZ platných do 31.3 2012.

3.3.1 Analýza veřejných zakázek podle nejnižší nabídkové ceny

Tento způsob hodnocení nabídek je nejčastěji preferován odborem rozvoje města Příbor, neboť VZ které zadává, jsou financovány z veřejných zdrojů, kde je primárně kladen důraz na hospodárnost. Odbor rozvoje města v zadávací dokumentaci definuje jednotlivé podmínky, které by mohly být uplatněny jako dílčí kritéria ekonomicky nejvýhodnější nabídky, avšak z důvodu předcházení možných spekulací ze strany uchazečů je uplatňována nejnižší nabídková cena. Graf 3.3 Podíl jednotlivých hodnotících kritérií veřejných zakázek odboru rozvoje města v období 2009 – 2011, prezentuje použití tohoto způsobu hodnocení v 96 % VZ. U VZ malého rozsahu bylo ve sledovaném období používáno pouze hodnotící kritérium nejnižší nabídkové ceny.

Nejčastějšími podmínkami definovanými v zadávací dokumentaci VZ malého rozsahu odboru rozvoje města Příbor hodnocených podle nejnižší nabídkové ceny jsou

- reference minimálně 5 stavebních prací, za poslední 3 roky, obdobného charakteru vztahující se k předmětu VZ,
- ocenění kompletního předmětu VZ položkově, změna výkazu výměr je důvodem k vyřazení nabídky,
- práce zajišťovány subdodavatelsky doložit seznamem subdodavatelů podílejících se na realizaci VZ,
- požadovaná délka lhůty záruky min. 60 měsíců,
- neposkytování zálohových plateb,
- fakturace do 90 % ceny díla, 10 % po odstranění vad a nedodělků,
- penále za nedodržení termínu 5 000 Kč/den prodlení, aj.

3.3.2 Analýza veřejných zakázek podle ekonomické výhodnosti nabídek

Na základě rozboru jednotlivých dílčích kritérií vybraného segmentu VZ, uplatňoval odbor rozvoje města Příbor kromě nabídkové ceny různá kritéria. Z časových kritérií to byla záruční doba nebo lhůta realizace, z užitkových kritérií například organizační zajištění. Hodnocení podle ekonomicky nejvýhodnější nabídky tvořilo ve vybraném segmentu VZ pouze 4 %, jak znázorňuje Graf 3.3 Podíl jednotlivých hodnotících kritérií veřejných zakázek odboru rozvoje města v období 2009 -2011 (v %).

Tabulka 3.4 Možné způsoby dílčích hodnotících kritérií uplatňovaných odborem rozvoje města Příbor

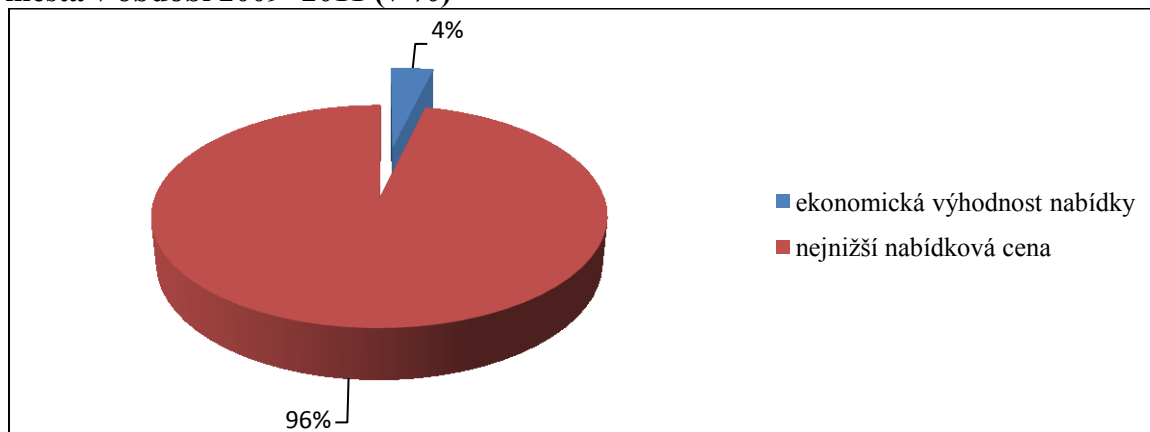
Typy hodnotících kritérií	Druhy dílčích kritérií	Příklady
Kvantitativní	Nákladová	Nejnižší nabídková cena
		Provozní náklady
		Návratnost nákladů
	Užitková	Technická úroveň řešení
		Technické parametry
		Vliv na životní prostředí
	Časová	Záruční a pozáruční servis
		Dodací lhůta
		Lhůta pro dokončení
Kvalitativní	Estetické vlastnosti	Estetický soulad projektu s historickým okolím
	Kvalita	Míra uspokojení s nabízenou kvalitou

Zdroj: Ochrana (2008)²⁹

²⁹ OCHRANA, František. *Zadávání, hodnocení a kontrola veřejných zakázek: (ekonomická analýza)*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2008, 153 s., ISBN 978-80-86929-46-0, s.37.

Odbor rozvoje města Příbor hodnotí VZ kritériem ekonomické výhodnosti nabídky pouze v případě, kdy to vyžaduje charakter VZ, nebo v případě VZ spolufinancované z dotačního programu. V tomto případě jsou metodické pokyny poskytovatele dotace nadřazeny ustanovením Směrnice k zadávání veřejných zakázek č.1/2007.

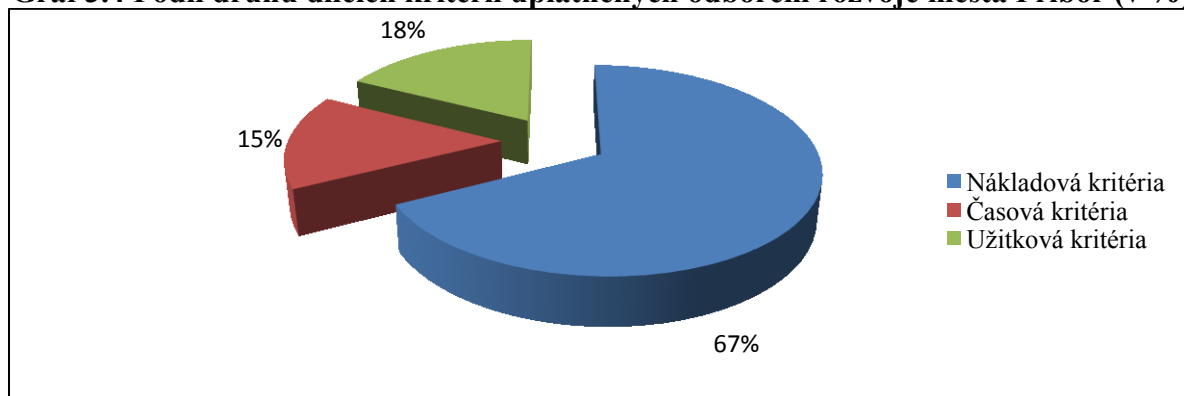
Graf 3.3 Podíl jednotlivých hodnotících kritérií veřejných zakázek odboru rozvoje města v období 2009 -2011 (v %)

Zdroj: Věstník veřejných zakázek, 2009 - 2011 a interní materiály MěÚ Příbor, vlastní zpracování

Analýza hodnotících kritérií vybraného segmentu VZ, kterou prezentuje Graf 3.3 Podíl jednotlivých hodnotících kritérií ukázala, že z 96 % je preferováno jako základní hodnotící kritérium nejnižší nabídková cena, pouze u 4 % z celkem zadaných VZ v daném období bylo použito hodnotící kritérium ekonomické výhodnosti nabídky. Z tohoto zjištění lze potvrdit hypotézu, že ve většině případů zadávacích řízení realizovaných odborem rozvoje města Příbor je preferováno hodnotící kritérium nejnižší nabídkové ceny.

Graf 3.4 Podíl druhů dílčích kritérií uplatněných odborem rozvoje města Příbor (v %)

Zdroj: Věstník veřejných zakázek 2009 - 2011, vlastní zpracování

Ve vybrané části VZ hodnocených podle ekonomické výhodnosti nabídek, viz Graf 3.4 Podíl druhů dílčích kritérií uplatněných odborem rozvoje města Příbor (v %), byly uplatněny

nákladová časová i užitková dílčí kritéria. Stanovený počet dílčích kritérií u jednotlivých VZ byl od dvou do čtyř s průměrným podílem váhy nákladových kritérií 67 %. Tento podíl představovalo hlavní dílčí kritérium nejnižší nabídková cena, které má také nejvyšší váhu (mezi 40 – 95 %). Užitková kritéria s průměrným podílem váhy 18 % byla zastoupena organizačním zajištěním stavby (s váhou mezi 5 – 30 %) a časová kritéria představovala podíl ve výši 15% (s váhou mezi 10 – 20 %).

3.4 Proces posouzení a hodnocení veřejných zakázek odborem rozvoje města Příbor

Na základě vnitroorganizační směrnice města č.1/2007 má MěÚ Příbor stanoven postup pro zadávání VZ, který je závazný pro všechny jeho odbory, organizační složky a orgány, které organizují zadávání VZ. Realizované VZ jsou evidovány na příslušných odborech, uzavřené smlouvy a jejich dodatky se archivují na finančním a kontrolním odboru. Posuzování a hodnocení nabídek představuje proces týkající se podaných nabídek od okamžiku otevírání obálek po výběr nejvhodnější nabídky. Organizace zadávání VZ uplatňována na MěÚ v Příboře, je podrobně rozvedena v Příloze č.4.

Otevírání obálek

Po uplynutí lhůty pro podání nabídek uvedené v oznámení nebo výzvě, dochází k otevírání obálek s nabídkami, které byly podány ve stanovené lhůtě. Komise otevírá obálky s nabídkami v pořadí, v jakém byly doručeny, a kontroluje jejich úplnost. Tomuto jednání mohou být přítomni dodavatelé nebo jejich zástupci, kteří podali nabídky ve lhůtě. Hodnotící komise jmenovaná vedoucím příslušného odboru, v případě nadlimitních a podlimitních VZ složena minimálně z 5 členů, a v případě VZ malého rozsahu v počtu 3 členů dle Směrnice k zadávání veřejných zakázek č.1/2007, posuzuje nabídky uchazečů. Nabídky jsou nejprve kontrolovány z hlediska jejich zpracování v požadovaném jazyce a podepsání návrhu smlouvy oprávněnou osobou. Komise sdělí přítomným uchazečům, zda jimi předložené nabídky splňují stanovené požadavky, nebo byly vyřazeny, a také informace o nabídkových cenách. Komise sepíše protokol o otevírání obálek, ve kterém jsou uvedeny jednotlivé přijaté nabídky, identifikační údaje uchazeče, u každé nabídky uvede, zda byla úplná vzhledem ke stanoveným požadavkům, nebo byla vyřazena.

Posouzení kvalifikace

Všechny nabídky, které splnily stanovené požadavky při otevírání obálek, jsou následně posuzovány z hlediska splnění kvalifikace. Komise posuzuje obsah předložených dokladů, kterými uchazeč dokládá splnění své kvalifikace, požadavky stanovené zadavatelem a v zákoně o VZ tj. stanovenými kvalifikačními předpoklady.³⁰ Komise po posouzení kvalifikace sepiše protokol, zda uchazeči prokázali nebo neprokázali splnění kvalifikace. Součástí tohoto zápisu je seznam předkládaných dokladů a identifikační údaje každého uchazeče.

Posouzení a hodnocení nabídek

Komise po posouzení kvalifikace posuzuje nabídky z hlediska splnění zákonných požadavků a požadavků zadavatele definovaných v zadávací dokumentaci (tzn. formální náležitosti³¹ obsahu nabídky), soulad mezi předkládanými dokumenty a požadavky v zadávací dokumentaci, podmínky plnění předmětu VZ, zda uchazeč podal pouze jednu nabídku, apod. Také posoudí, zda se nejedná o nepřijatelné nabídky nebo nabídky s mimořádně nízkou nabídkovou cenou.

V případě posouzení nabídky jako mimořádně nízké, vyžaduje zadavatel písemné zdůvodnění od dodavatele. Pokud dodavatel zdůvodnil mimořádně nízkou nabídkovou cenu podle hodnotící komise nepodstatnými argumenty, je tato nabídka vyřazena. Zadavatel bezodkladně písemně oznámí uchazeči jeho vyloučení včetně důvodů vyloučení.

Nabídky, které splnily podmínky stanovené zákonem a zadávací dokumentací, zhodnotí hodnotící komise podle zadavatelem stanoveného základního hodnotícího kritéria. Hodnocení komise je neveřejné, členové hodnotící komise posoudí veškeré informace v nabídkách uchazečů, které jsou určující z hlediska hodnocení nabídek. V případě že má být hodnocena pouze jedna nabídka (byla podána pouze jedna, nebo ostatní byly vyřazeny), dochází ke zrušení zadávacího řízení.

V případě hodnocení nabídek dle **nejnižší nabídkové ceny** určí komise pořadí nabídek pouze na základě seřazení nabídek podle výše jejich nabídkových cen.

V případě hodnocení nabídek dle jejich **ekonomické výhodnosti** provede komise hodnocení nabídek podle všech hodnotících kritérií, jejich procentuálních vah a způsobem stanoveným

³⁰ §59 zákona č.137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

³¹ §68 zákona č.137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

v zadávacích podmínkách. Odborem rozvoje města je používána bodovací metoda. O posouzení a hodnocení nabídek sepisuje hodnotící komise zprávu, dle formálního vymezení v zákoně,³² jejímž obsahem je seznam posuzovaných nabídek, způsob hodnocení, zdůvodnění výběru nejvhodnější nabídky a také seznam vyřazených nabídek s odůvodněním vyřazení.

Výběr nejvhodnější nabídky v případě VZ malého rozsahu do 300 000,- Kč provádí vedoucí daného odboru, u VZ malého rozsahu nad 300 000,- Kč vybírá nejvhodnější nabídku rada města na základě rozboru, který ji předkládá vedoucí odboru realizující VZ. Odbor rozvoje města Příbor zveřejní oznámení o výběru nejvhodnější nabídky do 15-ti dnů na internetových stránkách města.

3.5 Zdroje financování veřejných zakázek odboru rozvoje města Příbor

Významným zdrojem prostředků pro financování VZ mohou být strukturální fondy EU. Jedná se o jeden z hlavních nástrojů evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti, jejímž cílem je snížení nerovnosti mezi jednotlivými státy a jejich regiony. Představuje realizaci redistribuční funkce veřejných financí na mezinárodní úrovni.

Odbor rozvoje města využíval na spolufinancování VZ finanční zdroje z Regionálního operačního programu (dále jen „ROP“) Moravskoslezsko, operačního programu (dále jen „OP“) Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu.

Finanční zdroje ze státního rozpočtu ve sledovaném období získal MěÚ Příbor na spolufinancování VZ z kapitol Ministerstva kultury, Ministerstva vnitra, Ministerstva životního prostředí a Státního fondu životního prostředí.

Regionální operační program Moravskoslezsko³³ je určen pro region soudržnosti Moravskoslezsko s cílem zlepšení dostupnosti a propojení regionu včetně modernizace prostředků veřejné dopravy, podporu rozvoje infrastruktury i služeb cestovního ruchu, zlepšení podmínek k životu v obcích a na venkově především prostřednictvím zkvalitnění vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury. Finanční prostředky, které byly na tento ROP vyčleněny pro období let 2007 – 2013 činí přes 716 mil. €. O tyto finanční prostředky se mohou ucházet různé subjekty veřejného sektoru prostřednictvím podání rozvojových

³² §80 zákona č.137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

³³ Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. Copyright 2007-2013 [cit. 2013-02-26]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy/ROP-Moravskoslezsko>.

investičních projektů, které jsou následně realizovány formou VZ. ROP Moravskoslezsko je financován z Evropského fondu regionálního rozvoje (dále jen „ERDF“).

Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost³⁴ je zaměřený na snižování nezaměstnanosti prostřednictvím aktivní politiky na trhu práce, profesního vzdělávání, začleňování sociálně vyloučených obyvatel zpět do společnosti, zvyšování kvality veřejné správy a mezinárodní spolupráce v uvedených oblastech. Finanční prostředky pro tento OP pocházejí z Evropského sociálního fondu (dále jen „ESF“) a pro období 2007 – 2013 bylo vyčleněno celkem 1,85 mld. €.

Program Zelená úsporám³⁵ je zaměřen na podporu instalací zdrojů na vytápění s využitím obnovitelných zdrojů energie, ale také investic do energetických úspor při rekonstrukcích i v novostavbách. V Programu je podporováno kvalitní zateplování rodinných domů a bytových domů, náhrada neekologického vytápění za nízkoemisní zdroje na biomasu a účinná tepelná čerpadla, instalace těchto zdrojů do nízkoenergetických novostaveb a také výstavba v pasivním energetickém standardu. Česká republika získala na tento Program finanční prostředky prodejem tzv. emisních kreditů Kjótského protokolu o snižování emisí skleníkových plynů.

Zelená úsporám pro budovy veřejného sektoru

Poskytování finančních prostředků v rámci Zelená úsporám pro oblast úspor energie v budovách veřejného sektoru, zejména na zateplení budov veřejného sektoru, jako jsou např. školy, školky, nemocnice, městské úřady apod. Požádat o prostředky mohly obce, města, příspěvkové organizace, kraje, veřejné a státní školy, obchodní společnosti vlastněné obcemi či jinými veřejnoprávními subjekty, církve, nadace, obecně prospěšné společnosti apod.

3.5.1 Zdroje financování veřejných zakázek odboru rozvoje města v roce 2009

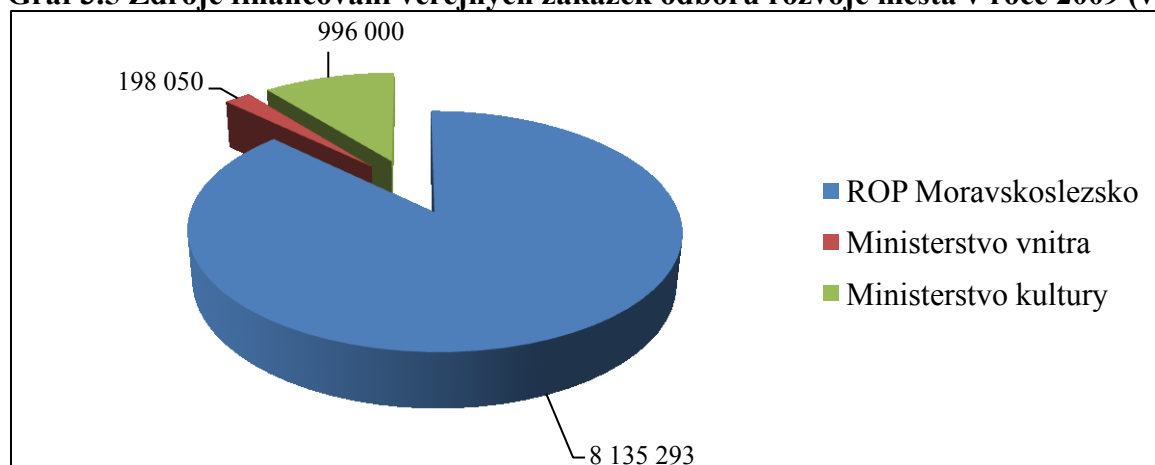
Odbor rozvoje města získal v roce 2009 dotace nejen z EU z ROP Moravskoslezsko, ale také ze státního rozpočtu a to z kapitoly Ministerstva kultury a kapitoly Ministerstva vnitra jak

³⁴ Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. Copyright 2007-2013 [cit. 2013-02-26]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy/OP-Lidske-zdroje-a-zamestnanost>.

³⁵ Zelená úsporám: Veřejné budovy. *Ministerstvo životního prostředí ČR* [online]. Copyright © 2010 [cit. 2013-03-07]. Dostupné z: <http://verejne-budovy.zelenausporam.cz/cz>.

uvádí Graf 3.5 Zdroje financování veřejných zakázek odboru rozvoje města v roce 2009 (v tis.Kč). Z ROP Moravskoslezsko odbor rozvoje města čerpal dotaci ve výši 10 033 tis. Kč, z této částky byly financovány VZ v roce 2009 ve výši 8 135 tis. Kč. Další finanční prostředky získal odbor rozvoje města od Ministerstva kultury na MPR ve výši 1 438 tis. Kč, část dotace v objemu 136 tis. Kč byla poskytnuta jako příspěvek vlastníkům kulturních památek ve městě Příbor. Z kapitoly Ministerstva vnitra byla čerpána dotace ve výši 198 tis. Kč na projektovou dokumentaci VZ realizované v roce 2010.

Graf 3.5 Zdroje financování veřejných zakázek odboru rozvoje města v roce 2009 (v Kč)

Zdroj: Interní materiály MěÚ Příbor 2009, vlastní zpracování

Jak uvádí Tabulka 3.5 Podíl zdrojů na financování veřejných zakázek odboru rozvoje města Příbor v roce 2009, všechny VZ tohoto roku, které byly financovány z ERDF, získaly dotaci ve výši 92,5 % a odbor rozvoje města se podílel 7,5 % na jejich financování. V případě dotace od Ministerstva kultury na MPR získal odbor rozvoje města finanční prostředky ve výši 50 % nákladů na VZ a 50 % se podílel vlastními prostředky.

Tabulka 3.5 Podíl zdrojů na financování veřejných zakázek odboru rozvoje města Příbor v roce 2009 (v%)

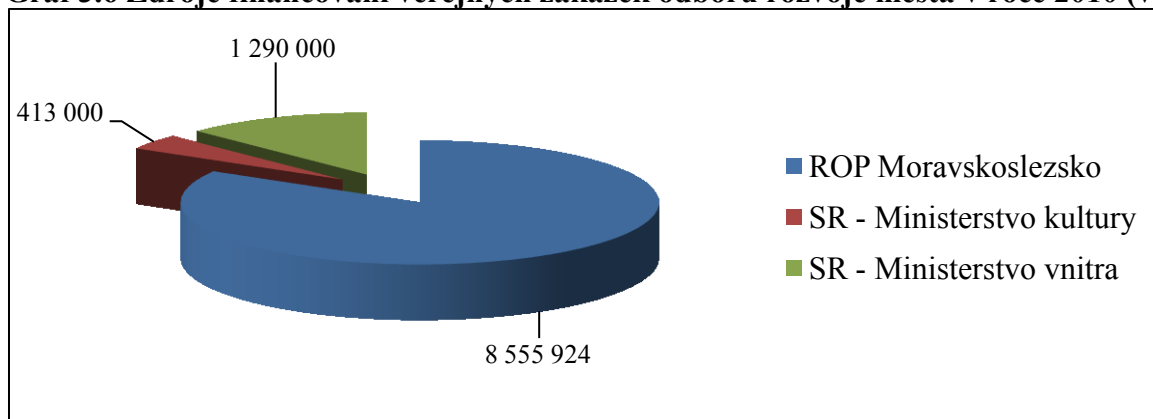
poskytovatel	dotace / program	Dotace z EU	Spolufinancování MěÚ Příbor
Evropská unie	ROP Moravskoslezsko (ERDF)	92,5	7,5
poskytovatel	dotace / kapitola	Dotace ze SR	Spolufinancování MěÚ Příbor
Státní rozpočet	Ministerstva kultury	50	50

Zdroj: Interní materiály MěÚ Příbor 2009, vlastní zpracování

3.5.2 Zdroje financování veřejných zakázek odboru rozvoje města v roce 2010

V roce 2010 získal odbor rozvoje města finanční prostředky, viz Graf 3.6, z ROP Moravskoslezsko ve výši 8 556 tis. Kč na financování VZ. Dalšími zdroji prostředků byly dotace z Ministerstva kultury na MPR ve výši 1 031 tis. Kč, z této částky náleželo odboru města pouze 413 tis. Kč. Zbývající část ve výši 618 tis. Kč byla poskytnuta jako příspěvek vlastníkům kulturních památek v MPR. Z kapitoly Ministerstva vnitra byla poskytnuta dotace ve výši 1 290 tis. Kč.

Graf 3.6 Zdroje financování veřejných zakázek odboru rozvoje města v roce 2010 (v Kč)

Zdroj: Interní materiály MěÚ Příbor 2010, vlastní zpracování

Tabulka 3.6 Podíl zdrojů na financování veřejných zakázek odboru rozvoje města Příbor v roce 2010 dokládá podíl finančních prostředků, kterými jsou financovány VZ ve sledovaném roce 2010. Prostředky z ROP Moravskoslezsko pokryly náklady VZ z 92,5 % a město se podílelo 7,5 % na financování. Dotace z Ministerstva kultury na MPR byla poskytnuta ve výši 43 % nákladů na VZ, 57 % se podílelo město Příbor vlastními prostředky. Ministerstvo vnitra poskytlo pouze 44 % finančních prostředků na VZ, zbývající část financí poskytl MěÚ Příbor z vlastních prostředků.

Tabulka 3.6 Podíl zdrojů na financování veřejných zakázek odboru rozvoje města Příbor v roce 2010 (v%)

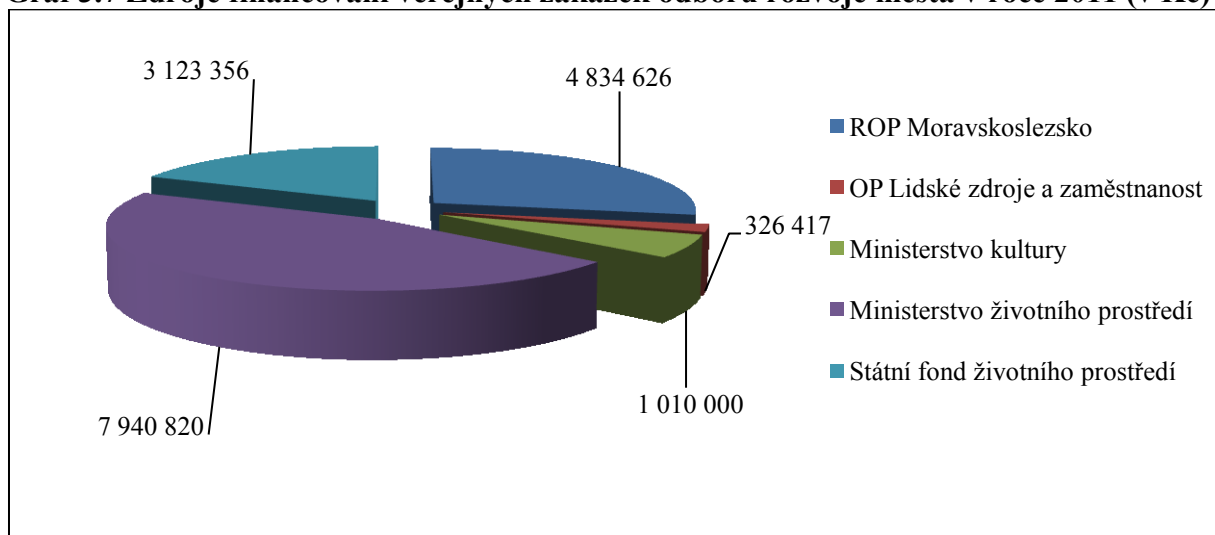
poskytovatel	dotace / program	Dotace z EU	Spolufinancování MěÚ Příbor
Evropská unie	ROP Moravskoslezsko (ERDF)	92,5	7,5
poskytovatel	dotace / kapitola	Dotace ze SR	Spolufinancování MěÚ Příbor
Státní rozpočet	Ministerstva kultury	43	57
	Ministerstva vnitra	44	56

Zdroj: Interní materiály MěÚ Příbor 2010, vlastní zpracování

3.5.3 Zdroje financování veřejných zakázek odboru rozvoje města v roce 2011

V tomto období získal odbor rozvoje města finanční prostředky na krytí nákladů VZ viz Graf 3.7 z ROP Moravskoslezsko ve výši 4 835 tis. Kč. Dalšími zdroji finančních prostředků na krytí nákladů VZ roku 2011 byl OP Lidské zdroje a zaměstnanost, ze kterého odbor rozvoje města získal dotaci ve výši 326 tis. Kč. Ze státního rozpočtu z kapitoly Ministerstva kultury bylo poskytnuto odboru rozvoje města v roce 2011 1 543 tis. Kč, na financování VZ bylo použito 1 010 tis. Kč. Ministerstvo životního prostředí poskytlo v rámci projektu Zelená úsporám dotaci ve výši 7 941 tis. Kč a ze Státního fondu životního prostředí byly poskytnuty finanční prostředky ve výši 3 123 tis. Kč.

Graf 3.7 Zdroje financování veřejných zakázek odboru rozvoje města v roce 2011 (v Kč)

Zdroj: Interní materiály MěÚ Příbor 2011, vlastní zpracování

Podíl odboru rozvoje města na financování VZ, viz Tabulka 3.7, se pohybuje od 12 do 15 %.

Tabulka 3.7 Podíl zdrojů na financování veřejných zakázek odboru rozvoje města Příbor v roce 2011(v%)

poskytovatel	dotace / program	Dotace z EU	Spolufinancování MěÚ Příbor
Evropská unie	ROP Moravskoslezsko (ERDF)	85	15
	OP Lidské zdroje a zaměstnanost (ESF)	85	15
poskytovatel	dotace / kapitola	Dotace ze SR	Spolufinancování MěÚ Příbor
Státní rozpočet	Ministerstva kultury	88	12
	Ministerstva životního prostředí	70	0
	SF životního prostředí	30	0

Zdroj: Interní materiály MěÚ Příbor 2011, vlastní zpracování

ROP Moravskoslezsko poskytl finanční prostředky ve výši 85 % VZ, zbývajících 15 % nákladů uhradil MěÚ z vlastních prostředků. Stejně plnění bylo poskytnuto také z ESF v rámci OP Lidské zdroje a zaměstnanost. Finanční prostředky státního rozpočtu z kapitoly Ministerstva kultury pokryly 88 % nákladů na VZ realizované v MPR, a z kapitoly Ministerstva životního prostředí odbor rozvoje města získal 70 % nákladů a ze Státního fondu životního prostředí byly poskytnuty zbývajících prostředky ve výši 30 % nákladů na VZ.

4 ZHODNOCENÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK ZADÁVANÝCH MĚSTEM PŘÍBOR

Na základě zpracované analýzy veřejných zakázek odboru rozvoje města Příbor za období 2009 – 2011 v kapitole 3 budou zhodnoceny VZ podle

- předmětu, předpokládané hodnoty a druhů zadávacích řízení,
- hodnotících kritérií veřejných zakázek,
- personálního zabezpečení,
- celkových výdajů,
- úspor získaných veřejnou soutěží a
- zdrojů financování.

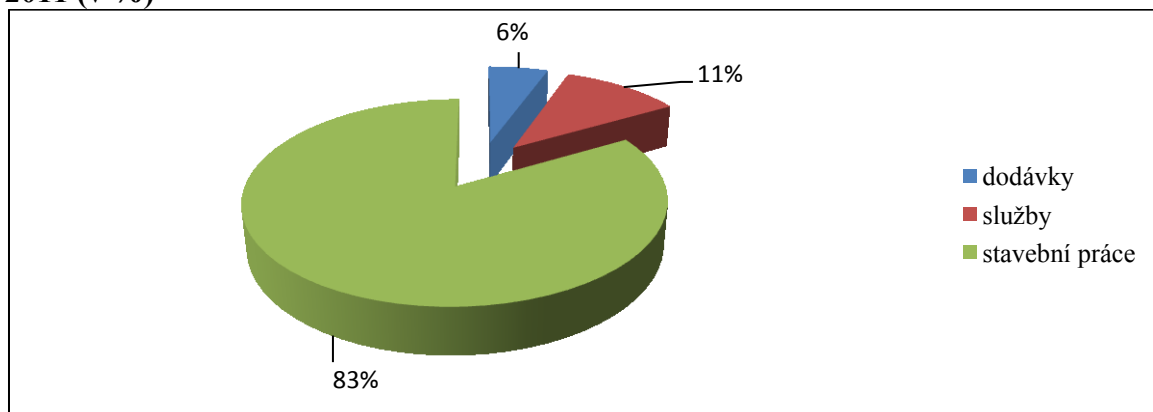
4.1 Veřejné zakázky podle předmětu, předpokládané hodnoty a druhů zadávacích řízení

Na základě analýzy VZ odboru rozvoje města Příbor ve sledovaném období 2009 – 2011 jsou hodnoceny VZ jejichž předpokládaná hodnoty byla stanovena na základě legislativy platné do 31.3.2012, kdy platily jiné finanční limity pro vymezení VZ podle výše předpokládané hodnoty, než je tomu dnes.

Veřejné zakázky podle předmětu

Podíly jednotlivých VZ podle předmětu VZ realizovaných odborem rozvoje města Příbor uvádí Graf 4.1. V analyzovaném období představovaly největší část VZ ty na stavební práce, kterých bylo 45 VZ a zaujímaly 83% všech VZ odboru rozvoje města Příbor. 6 VZ bylo na služby a podílely se 11% na realizovaných VZ a pouze 3VZ byly na dodávky s podílem 4%. Z takto vyjádřených podílů je patrné, že MěÚ Příbor prostřednictvím zadávání VZ odborem rozvoje spravuje převážně majetek města.

Graf 4.1 Veřejné zakázky odboru rozvoje podle předmětu ve sledovaném období 2009 – 2011 (v %)

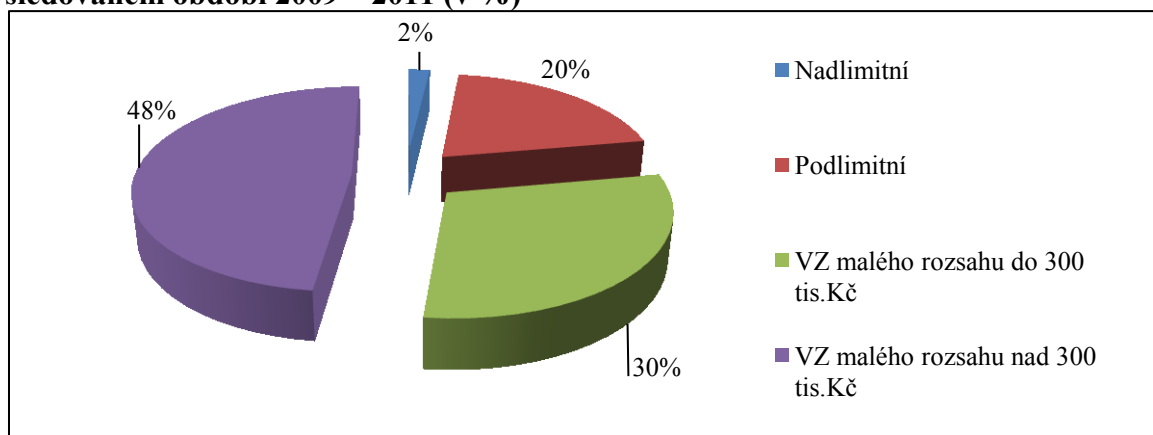

Zdroj: Vlastní zpracování na základě analyzovaného vzorku VZ odboru rozvoje města Příbor

Veřejné zakázky podle předpokládané hodnoty

Ve sledovaném období, jak vyplynulo z analýzy, bylo zadáno odborem rozvoje města Příbor 42 VZ malého rozsahu, které tvořily 78 % z celkového objemu zakázek, viz Graf 4.2. Tyto zakázky jsou dále členěny podle finančního limitu z důvodu stanovení postupů, vymezení povinností a kompetencí při zadávání VZ v souladu se Směrnicí k zadávání veřejných zakázek č. 1/2007, do 300 tis. Kč a nad 300 tis. Kč. VZ malého rozsahu do 300 tis. Kč bylo ve sledovaném období zadáno 16 a tvořily 30 % všech VZ a VZ malého rozsahu nad 300 tis. Kč bylo zadáno 26 a jejich podíl na celkovém počtu byl 48 %. Podlimitních VZ bylo zadáno v období 2009 – 2011 celkem 11 a tvořily 20 % z celku. Nadlimitní VZ byla zadána pouze 1 a představovala 2 % z objemu VZ sledovaného období.

Graf 4.2 Veřejné zakázky odboru rozvoje města Příbor podle předpokládané hodnoty ve sledovaném období 2009 – 2011 (v %)

Zdroj: Interní materiály MěÚ Příbor, vlastní zpracování

Druhy zadávacích řízení

Jak vyplynulo z analýzy, odbor rozvoje města Příbor nejčastěji zadával VZ podle Směrnice k zadávání veřejných zakázek č. 1/2007, tento způsob zadávání byl použit v 76 % všech VZ, které představovalo 41 VZ tohoto období. Interní směrnice, která je závazná pro všechny odbory MěÚ Příbor, má nastavené podmínky pro zadávání VZ malého rozsahu podstatně přísněji, než samotný zákon o VZ, který je podrobně neřeší. Z tohoto pohledu lze říci, že odbor rozvoje města přistupuje k zadávání VZ malého rozsahu zodpovědně a snaží se předejít možným problémům při zadávání VZ tím, že dodržuje nastavená přísnější pravidla v rámci celého MěÚ.

Zjednodušené podlimitní řízení bylo uplatněno v 11 % všech zadávacích řízení ve sledovaném období, které tvořilo 6 VZ. Otevřené řízení, které je považováno za nejtransparentnější druh zadávacího řízení bylo uplatněno u 9 % VZ. Jednací řízení s uveřejněním a výběr radou bylo použito pouze u 2 VZ sledovaného období.

4.2 Hodnotící kritéria veřejných zakázek

Odbor rozvoje města, zastoupený vedoucím odboru nebo radou, v závislosti na předpokládané hodnotě VZ, musí vhodně zvolit jaké hodnotící kritéria a kvalifikační předpoklady bude požadovat po uchazečích. Pokud totiž nastaví úroveň kvalifikačních předpokladů příliš nízkou, přihlásí se do zadávacího řízení mnoho uchazečů a výběr dodavatele bude zdlouhavý a náročný. V opačném případě, budou-li podmínky nastaveny příliš tvrdě s vysokými nároky, může dojít k tomu, že bude zadavatel nařčen z omezování hospodářské soutěže. Může také dojít k situaci, kdy bude vybrán uchazeč, který nebude schopen zodpovědně, odborně a kvalitně realizovat předmět VZ.

Jak ukázala analýza v kapitole 3.3, v případě hodnocení VZ odborem rozvoje města je nejpoužívanějším základním hodnotícím kritériem nejnižší nabídková cena, která byla použita v 96 % všech VZ, tj. 52 VZ. Základní hodnotící kritérium ekonomické výhodnosti nabídky bylo použito pouze ve 4 % všech VZ, tj. 2 VZ.

V případě uplatnění hodnotícího kritéria **nejnižší nabídkové ceny** je vždy potřeba nastavit ostatní kritéria a požadavky v zadávací dokumentaci tak, aby vítězná cena zabezpečila realizaci VZ ve stanovené kvalitě, zcela podle projektové dokumentace a byla cenou konečnou, tzn., aby dodavatel nespekuloval s možností dodatečného navýšení ceny, protože za „vysoutěženou cenu“ nebude schopen předmět VZ dokončit. Na základě zjištěných

poznatků lze konstatovat, že odbor rozvoje města se snaží v zadávací dokumentaci definovat zadávací podmínky tak, aby těmto problémům předcházel.

V situacích, kdy je používáno toto hodnotící kritérium, mohlo by být přínosem, sledování výdajů na VZ po celou dobu jejího životního cyklu a vyhodnocení, zda uplatnění nejnižší nabídkové ceny nemá negativní vliv na kvalitu a s tím spojenou životnost předmětu VZ. Častým problémem, zejména ve stavebnictví se stává, že vítězná cena je na úkor kvalitního materiálu, který by měl být zárukou vyšší „životnosti“, než materiál s nejnižší cenou.

Tento problém je také zapříčiněn tím, že odbor rozvoje města, jako zadavatel, si nemůže v zadávací dokumentaci stanovit přesnou specifikaci materiálu, který by chtěl mít na realizované VZ, neboť toto jednání z jeho strany může být považováno za diskriminační³⁶. To je častým problémem hlavně u specifických staveb, kterými jsou památkové objekty nebo atypické stavby, kde samotní architekti nebo projektanti stanoví již v projektové dokumentaci konkrétní materiál nebo prvek. Zadavatel, aby dodržel projekt, má pak nesmírné problémy tento materiál nebo prvek definovat v zadávací dokumentaci tak, aby jej popsal dostatečně přesně a přitom nebyl nařčen z diskriminace.

V případě hodnocení podle základního hodnotícího kritéria **ekonomické výhodnosti nabídky** byly uplatněny kvantitativní kritéria nákladová, užitková i časová. Nákladová kritéria svou vahou tvořila 67% z dílčích kritérií a byla použita pouze nejnižší nabídková cena se stanovenou vahou v rozsahu 40-95 %. Organizační zajištění stavby je kritériem užitkovým a tento typ kritéria se svou vahou podílí 18 % na dílčích kritériích. Užitková kritéria měla stanovenou váhu v rozsahu 5-30 %. Z časových dílčích kritérií byly použity záruční a pozáruční servis a lhůta realizace s podílem na dílčích kritériích 15% a stanovenou vahou v rozmezí 10-20%. K vícekritériálnímu hodnocení zakázek odborem rozvoje města Příbor je používána bodovací metoda.

V případě že by odbor rozvoje města požadoval i kritérium kvalitativní – které není přímo měřitelné, lze pouze doporučit konkrétně jej specifikovat tak, aby bylo objektivně vyhodnotitelné a zároveň nestanovit jeho váhu příliš vysoko aby toto kritérium nemohlo zásadně ovlivnit konečný výběr dodavatele.

³⁶ RAUS, David. *Zadávání veřejných zakázek: Judikatura s komentářem*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 420 s., ISBN 978-80-7357-658-5, s. 303 – 316.

4.3 Personální zajištění veřejných zakázek na odboru rozvoje města

Personální zabezpečení přípravných prací souvisejících s jednotlivými etapami VZ odboru rozvoje města Příbor - zadávacím řízením, procesem hodnocení, následnou kontrolou realizace VZ a všech souvisejících činností je zajišťováno zaměstnanci tohoto odboru. Jak uvádí Tabulka 4.1, odbor rozvoje města disponoval ve sledovaném období 2009 - 2011 celkem deseti zaměstnanci včetně vedoucího odboru. Jednotliví zaměstnanci mají přiděleny konkrétní agendy tohoto odboru, jak je uvedeno v tabulce.

Tabulka 4.1 Personální zajištění odboru rozvoje města Příbor v období 2009 - 2011

Odbor rozvoje města / oddělení	zaměstnanců					
	2009		2010		2011	
	Celkem	Realizace VZ	Celkem	Realizace VZ	Celkem	Realizace VZ
vedoucí	1	0	1	0	1	0
územní plánování	1	1	1	1	1	1
příprava projektů, dotace, VZ	1	1	1	1	1	1
školství, bytová problematika	1	0	1	0	1	0
životní prostředí	2	0	2	0	2	0
lesní hospodářství	1	0	1	0	1	0
kultura a cestovní ruch	2	0	2	0	2	0
Rodný dům Sigmunda Freuda	1	0	1	0	1	0
Celkem zaměstnanců odboru	10	2	10	2	10	2

Zdroj: Interní materiály MěÚ Příbor, vlastní zpracování

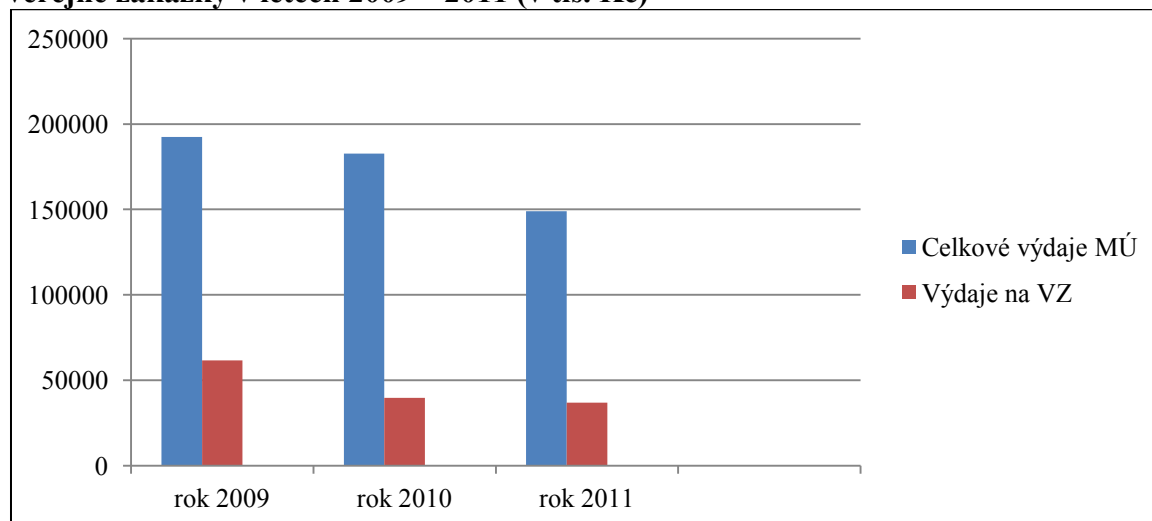
Činnosti související s přípravou a zabezpečením VZ tohoto odboru zajišťují dva zaměstnanci, kteří úzce spolupracují s odborem investic a správy majetku, jenž poskytuje poradenství všem odborům MěÚ Příbor v oblasti VZ. Dva zaměstnanci odboru investic a správy majetku trvale pomáhají s veškerými VZ odboru rozvoje, protože tento odbor zadává většinu VZ MěÚ Příbor, jak ukazuje Tabulka 3.1 Veřejné zakázky realizované v období 2009 – 2011 podle jednotlivých odborů města. Tím, že jsou veškeré práce související se zabezpečením VZ odboru rozvoje města realizovány vlastními zaměstnanci MěÚ Příbor, nedochází k navyšování nákladů na jednotlivých zakázkách o externí služby související s jejich zabezpečením formou outsourcingu.

4.4 Výdaje na veřejné zakázky odboru rozvoje v období 2009 - 2011

V analyzovaném období vynaložil odbor rozvoje města finanční prostředky na VZ odpovídající podílům, které znázorňuje Graf 4.3. V roce 2009 představovaly výdaje na VZ odboru rozvoje města 32,05% celkových výdajů MěÚ Příbor. V následujících letech

docházelo k poklesu podílu výdajů na VZ k celkovým výdajům města Příbor. V roce 2010 tvořil podíl výdajů na VZ odboru rozvoje města na celkových výdajích MěÚ Příbor pouze 21,71% a v roce 2011 došlo k mírnému nárůstu podílu výdajů na VZ odboru rozvoje města k celkovým výdajům MěÚ Příbor na 24,76%, což odpovídá částce 36 877 tis. Kč. V jednotlivých letech klesaly celkové výdaje na VZ. V roce 2009 objem prostředků vynaložených na VZ činil 61 657 tis. Kč, v následujícím roce klesl objem téměř o polovinu na 39 654 tis. Kč a v roce 2011 dosahovaly výdaje na VZ odboru rozvoje města pouze 36 877 tis. Kč. Tento trend klesajících výdajů může mít souvislost s omezováním výdajů z veřejných rozpočtů, neboť neklesaly pouze výdaje na VZ ale také celkové výdaje MěÚ Příbor.

Graf 4.3 Porovnání celkových výdajů MěÚ Příbor s výdaji odboru rozvoje města na veřejné zakázky v letech 2009 – 2011 (v tis. Kč)

Zdroj: Interní materiály MěÚ Příbor, vlastní zpracování

4.5 Úspory získané veřejnou soutěží

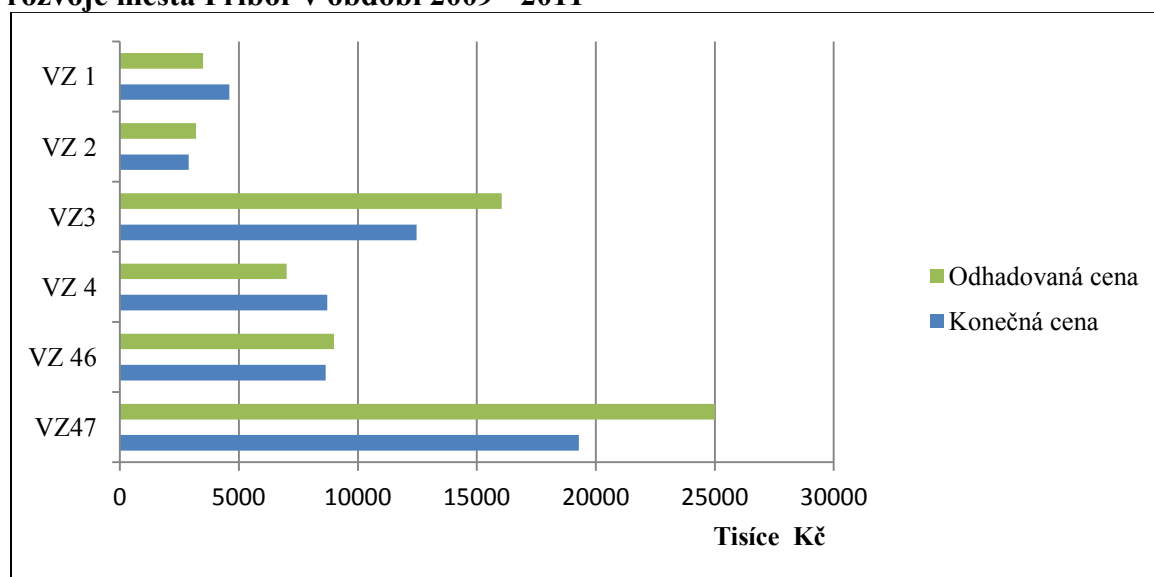
Na základě informací z Věstníku veřejných zakázek v období 2009- 2011 k VZ realizovaným odborem rozvoje města Příbor je možné vysledovat rozdíly mezi předpokládanou hodnotou VZ a cenou realizované VZ, jak uvádí Graf 4.4 Rozdíl odhadovaných cen VZ a konečných cen realizovaných VZ odborem rozvoje města Příbor v období 2009 - 2011.

Předpokládanou hodnotou veřejné zakázky³⁷ podle zákona o VZ se rozumí zadavatelem předpokládaná výše peněžitého závazku vyplývající z plnění VZ, který je zadavatel povinen stanovit pro účely postupu v zadávacím řízení před jeho zahájením. Při stanovení předpokládané hodnoty je vždy rozhodná cena bez DPH, kterou stanoví zadavatel v souladu s

³⁷ §13 Zákon č.137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

pravidly stanovenými v zákoně o VZ a na základě údajů a informací o zakázkách stejného či podobného předmětu plnění. Pokud nemá zadavatel k dispozici takové údaje, stanoví předpokládanou hodnotu na základě údajů a informací získaných průzkumem trhu s požadovaným plněním, popřípadě na základě údajů a informací získaných jiným vhodným způsobem. Graf 4.4 porovnává předpokládané hodnoty VZ s konečnými cenami realizovaných VZ odborem rozvoje města v letech 2009 – 2011. Na údajích je patrné, že pouze dvě VZ (VZ 1 a VZ 4)³⁸ měly nastavenou předpokládanou hodnotu na nižší úrovni, než byly realizovány. Tento rozdíl mohl být zapříčiněn špatně stanovenou předpokládanou hodnotou VZ pro účely zadávacího řízení, nebo dodatečnými náklady na realizovanou VZ. V ostatních případech (VZ 2, VZ 3, VZ 46 a VZ 47) jsou realizované VZ za ceny nižší, než byla stanovena předpokládaná hodnota předmětu VZ odborem rozvoje města Příbor. Takto vzniklé úspory mohl odbor rozvoje města investovat do jiných připravovaných VZ.

Graf 4.4 Rozdíl odhadovaných cen VZ a konečných cen realizovaných VZ odborem rozvoje města Příbor v období 2009 - 2011

Zdroj: Věstník veřejných zakázek 2009 – 2011, vlastní zpracování

Ve sledovaném období „úspora z veřejné soutěže“ kolísá mezi 3,9% až 22,87%. Největší rozdíly mezi hodnotami jsou u VZ na stavební práce. Na základě zkušeností pracovníků odboru rozvoje MěÚ Příboj je v posledních letech sledován tento trend jako rostoucí, a rozdíly běžně dosahují 30 – 40% mezi odhadovanými a konečnými cenami realizovaných VZ. Tyto rozdíly mají souvislost s dlouhodobou situací ve stavebnictví, které prochází velice špatným obdobím a stavební společnosti přijímají práce na hranici výrobních nákladů, jen proto, aby přečkali toto nepříznivé období. Taková situace vyžaduje, v souvislosti

³⁸ Čísla VZ odpovídají číslování uvedenému v Příloze č.5.

s nemožností stanovit si konkrétní materiál³⁹, kvalitní zabezpečení stavebního dozoru na jednotlivých stavbách. A právě hledisko dozoru je tou hlavní oblastí, která má zadavateli zabezpečit, že VZ budou provedeny ve stanovené kvalitě a použité materiály budou schopny plnit svou funkci minimálně po dobu stanovené záruky.

4.6 Zhodnocení zdrojů financování veřejných zakázek v období 2009 – 2011

Z analýzy vybraného segmentu VZ realizovaných odborem rozvoje města Příbor ve sledovaném období vyplynulo, že odbor rozvoje města získal na realizaci některých VZ dotace z EU a státního rozpočtu, konkrétně z kapitol Ministerstva kultury, Ministerstva životního prostředí, Státního fondu životního prostředí a z kapitoly Ministerstva vnitra.

Souhrnné údaje za poskytnuté dotace prezentuje Tabulka 4.2 Zdroje financování veřejných zakázek odboru rozvoje města v období 2009 – 2011 (v Kč). Nejvyšší dotace získal odbor rozvoje města z ROP Moravskoslezsko (21 526 tis. Kč), jak dokládá tato tabulka.

V roce 2009 činily dotace EU z ROP Moravskoslezsko téměř 8 136 tis. Kč, státní rozpočet z kapitoly Ministerstva kultury poskytl dotaci na rekonstrukce v MPR ve výši 996 tis. Kč a z Ministerstva vnitra na opravy památníku ve výši 198 tis. Kč.

Tabulka 4.2 Zdroje financování veřejných zakázek odboru rozvoje města v období 2009 – 2011 (v Kč)

Rok	Evropská unie		Kapitoly státního rozpočtu			
	ROP MSK	OP LZZ	MK	MV	MŽP	SF ŽP
2009	8 135 292	0	996 000	198 050	0	0
2010	8 555 924	0	413 000	1 290 000	0	0
2011	4 834 626	326 417	1 010 000	0	7 940 820	3 123 356
Celkem	21 525 842	326 417	2 419 000	1 488 050	7 940 820	3 123 356

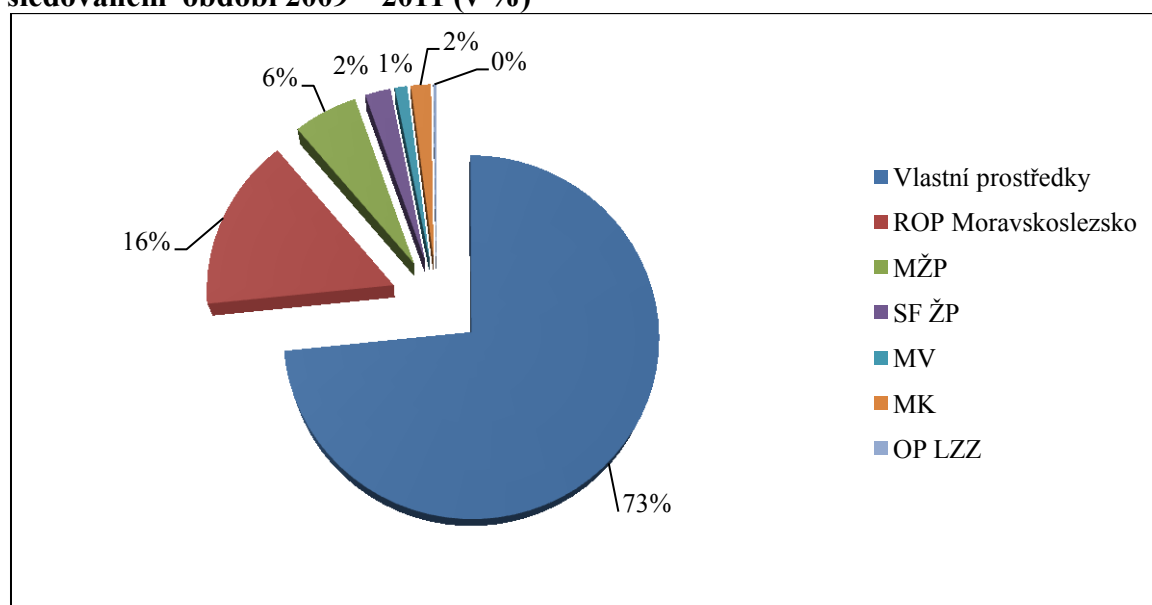
Zdroj: Interní materiály MěÚ Příbor, vlastní zpracování

Rok 2010 byl v čerpání dotací odborem rozvoje města obdobný, EU z ROP Moravskoslezsko poskytla dotaci na VZ ve výši 8 556 tis. Kč. Státní rozpočet z kapitoly Ministerstva vnitra na dokončení prací na památníku poskytl dotaci ve výši 1 290 tis. Z kapitoly Ministerstva kultury byla poskytnuta nižší dotace v porovnání s rokem 2009 a to ve výši 413 tisíc Kč.

³⁹ §44 odst.11 zákona č.137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

Nejvýznamnějším z hlediska získaných dotací byl rok 2011, jak uvádí Tabulka 4.2. V tomto roce byly poskytnuty prostředky z EU ve výši 5 161 tis. Kč a z jednotlivých kapitol státního rozpočtu celkem 12 127 tis. Kč. Ze státního rozpočtu z kapitoly Ministerstva životního prostředí v rámci projektu Zelená úsporám byly odboru rozvoje města poskytnuty prostředky na úhradu výdajů spojených s realizací VZ ve výši 7 941 tis. Kč. Tyto prostředky byly doplněny dotací ze Státního fondu životního prostředí, který poskytl 3 123 tis. Kč. Ministerstvo kultury poskytlo v tomto roce nejvyšší dotaci ze všech sledovaných let ve výši 1 010 tis. Kč. Z EU z ROP Moravskoslezsko ve výši 4 835 tis. Kč a OP Lidské zdroje a zaměstnanost ve výši 326 tis. Kč na realizaci projektu "Cestou kvalitního vzdělání a zaváděním moderních metod k efektivnímu řízení úřadu města Příbora" - zkráceně "Efektivní úřad Příbor", který se zabývá zvýšením efektivnosti výkonu veřejné správy Městského úřadu Příbor.⁴⁰ V rámci tohoto projektu, který byl realizován v letech 2011 – 2012 měla být čerpána celková dotace téměř 2 mil. Kč.

Graf 4.5 Podíl dotací a vlastních prostředků odboru rozvoje města na financování VZ ve sledovaném období 2009 – 2011 (v %)

Zdroj: Interní materiály MěÚ Příbor, vlastní zpracování

Ve sledovaném období, jak uvádí Graf 4.5 Podíl dotací a vlastních prostředků odboru rozvoje města na financování VZ ve sledovaném období 2009 – 2011, odbor rozvoje města financoval z vlastních prostředků 73% výdajů na realizované VZ. Největší část dotací byla poskytnuta z ROP Moravskoslezsko a tvořila 16% nákladů na VZ. Druhou významnější

⁴⁰ Rozvoj a řízení lidských zdrojů jako strategická investice úřadu. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 6.12.2012 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z: <http://www.osf-mvcr.cz/rozvoj-a-řízení-lidských-zdroju-jako-strategická-investice>.

dotací ve sledovaném období byla z kapitoly Ministerstva životního prostředí v rámci programu Zelená úsporám, a tvořila 6% celkových výdajů na VZ. Ostatní dotace byly svou výší zanedbatelné vzhledem k objemu nákladů VZ na které byly poskytnuté. V souvislosti se získáváním zdrojů pro financování VZ lze doporučit odboru rozvoje města čerpat dotace ze strukturálních fondů i v následujícím období 2014 – 2020.

4.7 Změny v zákoně o veřejných zakázkách účinné od 1.1.2014

Poslední velká novela zákona o veřejných zakázkách č.55/2012 Sb. přinesla mnoho změn pro rok 2012, součástí této novely však jsou i změny s odkladem účinnosti od 1.1.2014.

Mezi nejvýznamnější patří

- snížení limitu u podlimitních VZ nejméně na 1 mil. Kč,
- snížení limitu u VZ malého rozsahu do 1 mil. Kč
- povinnost doložit vyjádření osoby se zvláštní způsobilostí nebo odbornou způsobilostí k zadávacím podmínkám u nadlimitních VZ,
- povinnost účasti osob se zvláštní způsobilostí nebo odbornou způsobilostí v hodnotící komisi u nadlimitních VZ,
- u významných VZ je minimální počet členů komise stanoven na 9 členů, z nichž dvě třetiny musí mít příslušnou odbornost ve vztahu k předmětu VZ.

Uplynul rok od začátku platnosti poslední novely zákona o VZ a odborná veřejnost již volá po „technické“ novele, která by měla změnit nejproblematictější záležitosti tohoto zákona.

Situace v oblasti veřejných zakázek vyvolává diskusi mezi širokou i odbornou veřejností o změně zákona o VZ, protože stávající uplatňování zákona o VZ brzdí stavebnictví a tím i celou ekonomiku. Představitelé odborné veřejnosti vyjadřují své obavy, nad udržitelností stávající situace, protože zákon o VZ nevymezuje dostatečným způsobem poměr ceny a kvality a důsledkem toho je skutečnost, že zadavatelé využívají jako nejjednodušší a nejsnáze hodnotitelné kritérium nejnížší nabídkovou cenu, z obavy před nařčením z netransparentnosti či případného trestního postihu.⁴¹

⁴¹ Nízká cena veřejné zakázky většinou nezaručí kvalitu. In: *Komora administrátorů veřejných zakázek* [online]. 6.2.2013 [cit. 2013-03-03]. Dostupné z: <http://www.kavz.cz/2013/02/nizka-cena-verejne-zakazky-vetsinou-nezaruci-kvalitu/>.

Novela by pravděpodobně měla působit po přechodnou dobu, protože se očekává, že od ledna 2015 přijme Česká republika novou směrnici Evropské komise upravující oblast VZ. Tato směrnice již jasně vymezuje přednost ekonomické výhodnosti zakázky v celém jejím životním cyklu, před nejnižší nabídkovou cenou. V současné době čeká směrnice na první čtení v Evropském parlamentu.

5 ZÁVĚR

Problematicke veřejných zakázek je všeobecně věnována velká pozornost. Jedním z důvodů této zosřené pozornosti je skutečnost, že prostřednictvím veřejných zakázek jsou vynakládány značné finanční prostředky z veřejných zdrojů. V rámci narůstajícího trendu hospodárného, efektivního a také účelného vynakládání veřejných prostředků jsou v posledních letech řešeny veřejné zakázky převážně prostřednictvím soukromého sektoru, protože ve větší míře disponuje kvalifikovanými pracovníky, může nabídnout široké spektrum služeb a je také schopen zabezpečit veřejné statky a služby za nižší cenu, než sektor veřejný. Zadávání veřejných zakázek je tedy nejvyužívanější formou spolupráce veřejného a soukromého sektoru.

Cílem bakalářské práce bylo zhodnocení veřejných zakázek zadávaných odborem rozvoje města Příbor za období 2009 – 2011. Veřejné zakázky byly hodnoceny podle druhů zadávacích řízení, předmětu a předpokládané hodnoty, hodnotících kritérií, personálního zajištění a také zdrojů financování. Cíl práce byl splněn.

V bakalářské práci byla ověřována hypotéza, že většina veřejných zakázek zadávaných odborem rozvoje města Příbor byla hodnocena podle základního hodnotícího kritéria – nejnížší nabídkové ceny. Stanovená hypotéza se potvrdila na základě provedené analýzy veřejných zakázek v kapitole 3.3.2. Z této analýzy vybraného segmentu veřejných zakázek odboru rozvoje města Příbor vyplynulo, že hodnotící kritérium nejnížší nabídková cena bylo použito v 52 zadávacích řízeních, což činí 96 % z celkového počtu VZ a hodnotící kritérium ekonomická výhodnost nabídky bylo použito pouze ve 2 zadávacích řízeních, což jsou 4 % z celkového objemu VZ.

Odbor rozvoje města Příbor zadal během let 2009 – 2011 celkem 54 veřejných zakázek. Nejčastější způsob zadání veřejné zakázky ve sledovaném období uplatňovaný odborem rozvoje byl na základě Směrnice k zadávání veřejných zakázek č.1/2007 (76 %), následovalo zadávání ve zjednodušeném podlimitním řízení (11 %) a otevřené řízení (9 %). Ostatní způsoby zadání tvořily zanedbatelnou skupinu.

Největší část analyzovaných veřejných zakázek podle hodnoty tvořily VZ malého rozsahu (78%) a podlimitní VZ (20 %). Nejvíce veřejných zakázek zadaných odborem rozvoje města Příbor ve sledovaném období, bylo na stavební práce (83 %).

Personální zabezpečení VZ je zabezpečeno vlastními zaměstnanci MěÚ Příbor. Veškeré činnosti související s přípravnými pracemi i samotnou realizací VZ jsou svěřeny dvěma zaměstnancům tohoto odboru, kterým se všemi zakázkami pomáhají dva zaměstnanci odboru investic a správy majetku MěÚ Příbor.

Ve sledovaném období byly zaznamenány úspory z veřejných soutěží, které jsou rozdílem mezi předpokládanými hodnotami VZ a jejich konečnými cenami realizace. Tyto úspory se pohybovaly od 3,9 % do 22,87 % a největší rozdíly byly u VZ na stavební práce.

Celkové výdaje odboru rozvoje MěÚ Příbor na realizované VZ ve sledovaném období měly klesající tendenci, v roce 2009 jejich výše dosahovala 61 657 tis. Kč, v roce 2010 39 654 tis. Kč a v roce 2011 dosahovaly výdaje na VZ pouze 36 877 tis. Kč.

Odbor rozvoje města ve sledovaném období 2009 - 2011 získal na financování veřejných zakázek dotace z EU a státního rozpočtu. Přesto však většinu veřejných zakázek financoval odbor rozvoje města z vlastních prostředků (73 %). K nejvýznamnějším přijatým dotacím ve sledovaném období patří ROP Moravskoslezsko (16 %) a Ministerstvo životního prostředí – Zelená úsporám (6 %).

V bakalářské práci byly analyzovány VZ pouze v letech 2009 – 2011 a na základě této analýzy byla vysledována určitá tendence, pro kterou jsou charakteristické VZ malého rozsahu a z hlediska druhu převládají VZ na stavební práce. V následujících letech se očekává stejný trend jako v analyzovaném období, neboť tento odbor je klíčovým v zabezpečování rozvoje a správy majetku města. V roce 2012 bylo realizováno tímto odborem celkem 15 VZ, 80 % tohoto objemu byly VZ malého rozsahu a celých 100 % VZ bylo na stavební práce. V letošním roce bylo zatím vyhlášeno 13 výběrových řízení, z nichž 62 % jsou VZ malého rozsahu, které jsou zároveň VZ na stavební práce. Z tohoto pohledu lze říci, že sledovaný trend je dlouhodobý a pravděpodobně bude následován i v dalších letech.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní publikace

HENDRYCH, Dušan. *Správní věda: teorie veřejné správy*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009, 231 s. ISBN 978-807-3574-581.

JURČÍK, Radek. *Zákon o veřejných zakázkách: komentář*. 3. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012, xviii, 832 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7179-222-2.

NEMEC, Juraj, František OCHRANA, Jan PAVEL a Vladimír ŠAGÁT. *Kontrola ve veřejné správě*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, 158 s. ISBN 978-80-7357-558-8.

OCHRANA, František. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky: Jejich tvorba, hodnocení a kontrola*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 219 s. ISBN 978-80-7357-644-8.

OCHRANA, František a Milan PŮČEK. *Efektivní zavádění a řízení změn ve veřejné správě: Smart Administration*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 246 s. ISBN 978-80-7357-667-7.

OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK. *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010, 261 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

OCHRANA, František. *Zadávání, hodnocení a kontrola veřejných zakázek: (ekonomická analýza)*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2008, 153 s. ISBN 978-80-86929-46-0.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

RAUS, David. *Zadávání veřejných zakázek: Judikatura s komentářem*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 420 s. ISBN 978-80-7357-658-5.

Ostatní zdroje

Elektronická aukce. *E-ZAK* [online]. ©2011. QCM, s.r.o. [cit. 2013-02-04]. Dostupné z: <http://www.ezak.cz/elektronicka-aukce>.

Městský úřad. *Město Příbor* [online]. Copyright 1998 - 2013 [cit. 2013-02-28]. Dostupné z: <http://www.pribor.eu/tema/tema.phtml?id=4639&menu=4639>

MěÚ Příbor, Směrnice k zadávání veřejných zakázek č.1/2007

MěÚ Příbor, Směrnice k zadávání veřejných zakázek č 2/2012

Nízká cena veřejné zakázky většinou nezaručí kvalitu. In: *Komora administrátorů veřejných zakázek* [online]. 6.2.2013 [cit. 2013-03-03]. Dostupné z: <http://www.kavz.cz/2013/02/nizka-cena-verejne-zakazky-vetsinou-nezaruci-kvalitu/>

Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. Copyright 2007-2013 [cit. 2013-02-26]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy/OP-Lidske-zdroje-a-zamestnanost>

Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. Copyright 2007-2013 [cit. 2013-02-26]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy/ROP-Moravskoslezsko>

Rozvoj a řízení lidských zdrojů jako strategická investice úřadu. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 6.12.2012 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z: <http://www.osf-mvcr.cz/rozvoj-a-rizeni-lidskych-zdroju-jako-strategicka-investice>.

Zákon č.320/2001 Sb. o finanční kontrole ve veřejné správě a o znění některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č.137/2006 Sb. o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

Zelená úsporám: Veřejné budovy. *Ministerstvo životního prostředí ČR* [online]. Copyright © 2010 [cit. 2013-03-07]. Dostupné z: <http://verejne-budovy.zelenausporam.cz/cz>

SEZNAM ZKRATEK

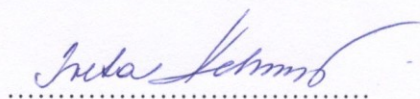
DPH	Daň z přidané hodnoty
€	Euro
ENN	Ekonomicky nejvýhodnější nabídka
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ES	Evropské společenství
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
MěÚ	Městský úřad
MK	Ministerstvo kultury
MPR	Městská památková rezervace
MV	Ministerstvo vnitra
NNC	Nejnižší nabídková cena
OP	Operační program
OPLZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
OSS	Organizační složka státu
PO	Příspěvková organizace
ROP MSK	Regionální operační program Moravskoslezsko
SFŽ	Státní fond životního prostředí
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
ÚOSS	Ústřední orgán státní správy
ÚSC	Územně samosprávný celek
VZ	Veřejná zakázka
ZÚ	Zelená úsporám

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 24.dubna 2013

Iveta Kretková

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Požadavky veřejného zadavatele na kvalifikaci

Příloha č. 2 – Druhy zadávacích řízení

Příloha č. 3 – Zákonné lhůty v zadávacím řízení platné pro veřejného zadavatele

Příloha č. 4 – Organizace zadávání veřejných zakázek Městem Příbor

Příloha č. 5 – Seznam veřejných zakázek odboru rozvoje města Příbor v období 2009 – 2011